

offisersbladet

Tidsskrift for Befalets Fellesorgan

7 desember 2008 • årgang 61

**Ny Hercules
på plass**

**Kystjegerne i
s.6-7 Afghanistan**

**Landmaktseminar og
s.10-13 Hærens framtid**

**Storfilmen
s.42-45 Max Manus**

**Ett yrke
– én organisasjon**

*Befalets Fellesorganisasjon
ønsker alle en fredelig jul
og et godt nytt år!*

**RISING
STORM**

umoe
www.um.no

Umoe Mandal AS
Member of the Ulltveit-Moe Group
Gismørøya, Servicebox 902, N-4509 Mandal, Norway
Tel: +47 3827 9200 Fax: +47 3826 0388
E-mail: mandal@um.no / Internet: www.um.no

Offisersbladet

Nr. 7 – 61. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Eivind Røvde Solberg

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Ekebergåsen 76, 1900 Fetsund
Telefon +47 63 88 42 00
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 63 88 50 80

(Bekreftet opplag 2008: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2009:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 1 februar	16.01	06.02
Nr. 2 mars	06.03	20.03
Nr. 3 mai	24.04	08.05
Nr. 4 juni	05.06	19.06
Nr. 5 september	21.08	03.09
Nr. 6 oktober	02.10	16.10
Nr. 7 desember	20.11	11.12

Grafisk produksjon:

Design: punkt&prikke... jeanettelarsen@bluezone.no
Trykk: LOS Grafisk

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Akvarell av Robert Menne

Redaksjonen avsluttet:

27 . november 2008

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

Julenissen kom tidlig i år

For alle jagerflygere og hele det operative miljøet i Luftforsvaret for den saks skyld, kom julenissen tidlig i 2008. Regjerings-julenissen kom overraskende, og fire uker før planen, inn med sitt budskap om at Joint Strike Fighter(JSF) skal bli Norges neste kampfly. Man kan undres over at valget ble kunngjort allerede nå, og man kan undres over at en tilsynelatende jevn kamp mellom JSF og Gripen, plutselig ble til en overveldende seier til JSF. Og sannelig hadde ikke JSF plutselig blitt mye billigere enn Gripen også. Jeg har vært på flere offisielle presentasjoner av begge kampflyene, og la det ikke være noen tvil om at JSF er et svært avansert 5. generasjonsnivå kampfly, som helt klart vil gjøre jobben i fremtidens luftforsvar.

Men det som pirrer min nysgjerrighet, er sannsynligheten for at det kan være andre faktorer som har vært avgjørende i valget av kampfly. Et åpent spørsmål fra meg er, hvem som satte hvilke krav vi har til fremtidens kampfly i Norge? Eurofighter trakk seg blant annet fordi de mente disse kravene var spesialtilpasset til JSF.

Å kalle en spade for en spade: Det ligger i kortene at Norge som et NATO-land, viser lojalitet og velger riktig. Det er heller ingen tvil om at Norge kjenner sin historie, der USA i etterkrigstiden og frem til 70-80-tallet i realiteten bygget opp hele forsvaret vårt, med basestruktur og materiell. Det er heller ingen hemmelighet at Norge med sitt minimumsforsvar, er totalt avhengig av fremtidig hjelp fra USA og NATO, om en krise skulle oppstå. Ser man dette i sammenheng med at Lockheed Martin sliter på hjemmebane og er mer enn interesserte i å få signert de første kontraktene, så har Norge tydeligvis fått en særdeles god pris på kjøp av 48 Joint Strike Fighter, eller 56 som også er nevnt. Spørsmålet er om det hele har vært et spill for galleriet, en lek med tall, eller den besnærende tanken at forsvarsminister Strøm-Erichsen ved denne tilsynelatende harde konkurransen mellom de to kandidater, har oppnådd bedre gjenkjøpsavtaler og et betydelig prisavslag fra Lockheed Martin. Hun vil i så fall gå inn i historien som en skikkelig kremmer.

I forrige utgave av Offisersbladet hadde jeg et åtte siders temahefte om militært lederskap og utdanning. Et aktuelt tema som mange har vært, og bør være opptatt av. Meningen var å få satt dette på kartet, og få i gang en konstruktiv debatt. BFO ønsker da også å gjøre dette til et satsningsområde, da det har stor innvirkning på så vel forsvarets fremtid, som for personellet.

Jeg håper på reaksjoner og tilbakemeldinger fra leserne, og vil la alle meninger rundt temaet bli hørt. I utgave 1/2009, blir temaet avdelingsbefalsordningen, der flere sider av ordningen vil bli belyst og debattert. Også her inviteres leserne til å komme med sine erfaringer og meninger.

Ellers er det hyggelig å oppleve og kunne skrive om BFOs fremgang og medlemsvekst om dagen. Jeg tror at BFOs politiske uavhengighet og faglige styrke, i stadig større grad blir satt pris på blant befal ute ved avdelinger. I tillegg har BFOs hovedorganisasjon YS, virkelig markert seg som et alternativ til LO. Og når det snakkes om politisk uavhengighet, er det da også mange som har lagt merke til at LO-forbundet Norges Offisersforbund i en tid med rød/grønn regjering med SV på lasset, har vært mistenkelig rolige og positive til det meste som skjer i forsvaret med Strøm-Erichsen ved roret. BFO har derimot alltid sagt ifra når "skiptet" kommer ut av kurs, uavhengig av hvilken regjering vi har. Friheten til å mene hva man vil, når man vil, uten politiske bindinger, er og blir en av BFOs styrkepillarer, noe som er til det beste for alle ansatte i Forsvaret.

Jeg ønsker alle lesere en Riktig God Jul og Et Godt Nytt År!
Og gratulerer Luftforsvaret! Dere har fått gaven allerede, og dette blir bra!

Einar Holst Clausen
Redaktør

UTENLANDSBEORDRING

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

THE ALL NEW VOLVO V70

Pris fra EUR 23 250 (2.0D)

THE ALL NEW VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 870 (D5)

VOLVO XC90

Pris fra EUR 30 975 (D5)

ONE WORLD, ONE MARKE

Velkommen til en informativ samtale med
Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17
e-mail: jon.bergersen@bilial.no

bilial
Nordens største bilkjede

Redaktørens leder: Julenissen kom tidlig . . .	3
Feststemning på 335 skvadron Gardermoen . . .	6
En gladhistorie fra Andøya	8
Kystjegerkommandoen trenger folk.	10
Leserbrev	14
Litt av hvert	16
Kjekt å ha.	18
Tilbakeblikk.	19
Intervju med generalmajor Amundsen.	20
BFO leder: Det handler om ivaretagelse.	23
Gule sider.	26
Internasjonale nyheter	35
KAFO & BESO leder	38
Gavepakken fra julenissen	39
Hærens landmaktseminar 2008.	40
Max Manus – tidenes norske kinofilm	42
Sterk militær lederskap ble hedret	46
Høstkonferanse i Lillestrøm	48
ATS-staben fra Åsegarden til Porsanger	50
Orion får nye vinger	52
FAKT-Forsvarets avdeling.	56
Afghanistan konflikten	58

FESTSTEMNING PÅ 335 SK

«Frigg» ble eskortert av to F-16 fra Ørland på sin jomfrutur over Oslo/Gardermoen.

Foto: Torbjørn Kjosvold, FMS.

Den første av fire nye Hercules C 130J transportfly ble overlevert til Luftforsvaret og 335 skvadron på Gardermoen under en storslagen seremoni tirsdag den 25. november. Representanter fra forsvarskomiteen, forsvarlets ledelse, Lockheed Martin, ordfører, hele skvadronmiljøet, og svært mange inviterte gjester, så Forsvarsminister og gudmor døpe "Frigg".

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Skvadronens store hangar var fylt opp med celebriteter og øvrige gjester. Og inn gjennom hangardøra, som det reneste fallossymbolet, tittet "Frigg" inn på gjestene. Så å si hele det offisielle Lockheed Martin var på plass, i tillegg til USAs ambassadør, Benson K. Whitney.

Sjefen for Forsvarets Logistikkorganisasjon, generalmajor Trond R. Karlsen, overdro formelt det nye transportflyet til generalinspektøren for Luftforsvaret, Stein E Nodeland, som kvitterte med blant annet å si at en ny æra for Luftforsvaret og 335 skvadron nå har startet.

Det var mange på talelisten, og etter at forsvarsministeren etter tre forsøk på å knuse champagneflasken mot flykroppen, fikk hjelp av en besluttsom oberstløytnant som resolutt tok tak i flasken og knuste flasken mot flykroppen, og nok må sende uniformen til rens. Skvadronens første nye Hercules fikk navnet "Frigg". Både USAs ambassadør Whitney, og ledelsen fra Lockheed Martin lykkeønsket Norge med de nye flyene, og passet på å understreke det gode forholdet mellom Norge og USA. Et forhold som sikkert ble enda bedre etter Norges valg av nye kampfly.

Et meget stort pressekorps var også vitne

til jomfruturen, der "Frigg" ble eskortert av en gammel Hercules og tre F-16, på rundtur i området og med overflygning over Oslo. Forsvarsminister og flere utvalgte var med på turen. Det var ikke vanskelig å se hvilken av de to transportflyene som var nye, for etter "gamlemor" hang en tung mørk eksoshale, nesten som på gamle kølfyrte lokomotiver.

Før og etter seremonien kunne gamle veteraner og andre gjester forsynte seg godt av spesiallaget marsipankake og kaffe. Hans Majestet Kongens Gardes musikkropp sto for de musikalske innslagene under hele det flotte arrangementet. Luftforsvaret er gode på slike ting – det skal vanskelig gjøres bedre.

VAIDRON GARDERMOEN!

▼ Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen og generalinspektør Stein E. Nodeland i cockpit p åvår nye og moderne C 130J «Frigg» under jomfruturen.
Foto: Torbjørn Kjosvold, FMS.

De fleste som betyr noe, var tilstede i hangaren til 335 skvadron denne dagen. Omtrent 300 gjester overvar seremonien.

Stein E Nodeland mottar plakett og nøkkel som bevis på eierskapet til nytt fly, av sjef FLO Trond Karlsen.

Representanter fra Forsvarets ledelse - Forsvarskomiteen sammen med Forsvarsminister USAs ambassadør og ledelsen i Lockheed Martin.

En gladhistorie fra Andøya

I en tid hvor det er lett å skrive om ting som ikke er fullt så bra i Forsvaret, både med tanke på en kaotisk omstilling, og en slitsom tid for personellet, er det spesielt hyggelig å komme med en gladhistorie. Denne gangen er historien hentet fra Andøya, der Frits Atle Andersen jobber.

Av Einar Holst Clausen

Andersen ble beordret etter søknad til FLO Base Andøya den 1. august 2008, eller "frivillig tvang" som han selv uttaler. Tidligere arbeidet han i LOS programmet eller Program Golf som det het den gang. Der hadde han arbeidet i flere år, hovedsakelig med innføring og omstilling. Frits Atle er utdannet økonom og hadde et ønske om en jobb innenfor dette fagfeltet. Han har tidligere tjenestegjort i Nord Norge og hadde lyst til at familien også skulle få oppleve denne landsdelen. Et ønske om å "stresse" litt ned var også en medvirkende årsak til skifte av jobb. Han ønsket å komme seg vekk fra Oslo og de logistikkutfordringer det medførte, blant annet å rekke barnehagen. Valget falt da på Andøya hvor Frits Atle fant en interessant stilling. Han forteller videre at våren 2006 var beordringsrunden sent offentliggjort og overraskelsen eller "sjokket var stort" i familien da det en dag tidlig i juni 2006 tikket inn følgende sms fra en kollega "Velkommen til Andøya".

Familien tok det med fatning, og bestemte seg for at dette skulle gå greit, da de hadde et bryllup de skulle gjennomføre i starten av juli og hadde fokus på dette. Bryllupet ble gjennomført og så var det

fokus på turen nordover, med alt det praktiske det medførte, utleie av hus, barnehageplass osv. Så gikk turen til den forblåste øya. Frits flyttet med sin familie; kone og to barn (6 og 2,5 år i dag). Det resten av familien sørpå var opptatt av var jo hvor lenge de skulle være der oppe. Det hadde de ikke noe godt svar på da, og det har de heller ikke i dag. Jeg tar ett år av gangen, sier Frits Atle.

Familien Andersen trives så langt godt på Andøya. Han forteller at kona også har vært så heldig og fått fast jobb på flystasjonen, noe som er en sterkt medvirkende årsak til at begge parter trives. Det er kort vei til skole, barnehage og fritidsaktiviteter som igjen gir mer tid hjemme. "Vi bruker lite tid til daglig transport sammenlignet med tiden sørpå". Gode kollegaer har tatt Frits Atle med på både jakt og fisketurer. Fisketurer på sjøen og på fjellet. Selv har han tatt båtførerprøven og benytter miljøbåten som er anskaffet på flystasjonen flittig. Hele familien drar ofte på fisketur om sommeren. Dette var en hobby det ikke ble mye tid til når de bodde sørpå. Barna synes det er kjempestas å få fisk forteller han og de er ikke vanskelig å få med når det er snakk om fisketurer. Familien har gjort seg godt kjent på øya og har vært på mange turer og besøkt flere fjelltopper, dette også sammen med barna.

Mange av vennene til familien har benyttet muligheten til å

Det blir tid til mye fiske og friluftsliv!

kombinere ferie i Nord Norge med et besøk. Flere av dem har fått oppleve et Nord Norge med flott vær og masse fiskeopplevelser. Siden all nær familie bor i Sør Norge er det ikke bare å reise bort. Dette har familien tatt konsekvensen av og leid seg en hytte. Denne hytta blir besøkt flittig.

Når det gjelder arbeidssituasjon bekler han rollen som virksomhetskontroller ved FLO Base på flystasjonen. Dette er en jobb han trives godt i. Men som han selv sier blir det å utøve rollen som virksomhetskontroller bare en del av arbeidshverdagen. Ved en liten avdeling med et lite lederstøtteelement blir det mange arbeidsoppgaver som bare må utføres av lederstøtte. Innføringen av LP2 har også skapt noen ekstra utfordringer, men Frits Atle forventer at dette blir til det bedre etter hvert. Den innflyttede "Søringen" avslutter med å håpe på en god vinter med mye snø slik at treningsforholdene til Birkebeineren blir optimal. Dersom treningsgrunnlaget blir bra, skal han sammen med god kollega prøve seg på turen fra Rena til Lillehammer.

INDUSTRY AND MILITARY SUPPLIES

Vestre Strandgate 19B - N 4611 Kristiansand, Norway
P.O.Box 701 - N 4666 Kristiansand, Norway
Tél: +47 38 10 60 00
E-mail: oskar@oskar.no
Fax: +47 38 02 17 55

www.oskar.no

KA74 DEFENDER ALUMINIUM BOX - Meet every challenge -

Chosen by the Norwegian Armed Forces

Best choice for protection during transport and storage of valuable loads

Extremely strong construction

Low weight, high quality materials

Stackable, optimizes logistics

IP54 waterproof, colours of any choice

Customized sizes and interior

UN approved options

www.oskar.no

Orlogskaptein Jon Ivar Kjellin (t.v.) og kommandørkaptein Egil Vasstrand. Skarpskytter utstyrt med 12,7 millimeters materiellødeleggesvåpen

Trondenes: Kystjegerkommandoen kan fra 2009 åpne døren for at flere med etterspurt spisskompetanse i Forsvaret kan bli opptatt i den siste halvparten av kystjegerutdanningen. Slik håper sjefen, kommandørkaptein Egil Vasstrand, å skape en ny rekrutteringsmekanisme, flere folk og bedre flyt inn i bunnen.

KYSTJEGERKOMM trenger flere folk

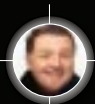

Trening med hund i Norge. KJK klarer å minske maktbruken til et minimum ved hjelp av hunder.

En kystjeger bistår en afghanistansk avdeling med skytetrening med AK7.

Skarpskytter med 7,62 med mer. Utstyrt med suppressor som demper lyd og munningsflamme. Våpenet er også utstyrt med stor optikk for å gjenkjenne mål.

ANDØEN

Tekst og foto: **Tor Husby**

Etter Forsvarssjefens gjennomføringsdirektiv skal Kystjegerkommandoen styrke organisasjonen. Ledelsen på Trondenes avventer nå hva dette betyr konkret og hvor mange stillinger man får. Den har signalisert ønske om en ekstra tropp, pluss støtteelementer. Ettersom *kvalitet* er viktigere enn *kvantitet* kan Kystjegerkommandoen trenge mange år på å fylle opp de nye stillinger.

-Vi håper at vi kan starte med å gjennomføre den nye rekrutteringsordningen fra neste halvår, sier Vasstrand.

Til nå har bare EN vei ført inn i KJK, gjennom rekruttskolen på Madla der blivende kystjegere utsettes for harde tester og siling før de slipper gjennom nåløyet. Starter man med 100 mann, er kanskje halvparten med etter første siling. Når man har silt en gang til er det erfaringsmessig bare en håndfull igjen. Utdanningsløpet tar minimum ett år. Og når de utvalgte er kommet inn begynner et langvarig fysisk og psykisk maratonløp for å bringe dem – og holde dem - i toppen av Forsvarets ferdighetsnivå.

Spisskompetansen

Etterspurt spisskompetanse i kommandoen er sanitet, skarpskytter, hundetjeneste, ildledning, kompetanse fra tyngre våpen, etc. Siden tjenestegjøring i KJK er veldig populært har man ikke hatt problemer med å fylle opp med gode folk. Det gjelder imidlertid å hindre at det oppstår vakuum i kompetansen på enkelte områder.

Til tross for at Kystjegerkommandoen ikke har hatt mye frafall, forsvinner noen i toppen og da blir mye kompetanse borte. Derfor må man hele tiden ha ny flyt inn i bunnen. Ledelsen motiverer også folkene til å ta videreutdanning, mens andre kan søke seg videre til Marinejegerkommandoen (MJK) på Ramsund.

-Det er fint at folk har ambisjoner, og kommer de inn i MJK, fortsetter de jo i samme våpengren (Marinens jegervåpen, der også minedykkerne og taktisk båtskvadron er inkludert) og vi beholder kompetansen i det nærmeste miljøet, lyder det fra Egil Vasstrand.

Slitasje

Dessuten: Det er ikke til å nekte at slitasjen og belastningene som følger av den

langvarige og intense tjenestegjøringen i Afghanistan begynner å merkes. Fra Kystjegerkommandoen ble operativ i 2005 har alle kystjegerne på Trondenes hatt en eller flere perioder der nede. Ja, det er eksempler på at noen har hatt fem perioder. Til enhver tid er 10-25 mann i virksomhet i ørkenlandet og følgelig er det blitt mindre av kystnære operasjoner enn forventet. Til gjengjeld har mannskapene fått desto mer reell kamperfaring i fjell- og ørkenområder. Og i første halvår 2009 er alle kystjegerne på beredskap i NATO Reaction Force (NRF). Da kan man risikere at hele kommandoen sendes ut.

-Våre gutter har kjempet på liv og død og forsvart seg med alle midler. Hele tiden har utfallet vært på den riktige siden for oss. Dette skyldes ikke bare flaks, men også dyktighet. De som kommer hjem sier at treningen har vært den rette, fremhever NK, orlogskaptein Jon Ivar Kjellin. 7 kystjegere har fått medaljen Såret i strid, mens fem bærer Militærkorset. De var alle med i forsvaret av Maimaneh-leiren 7. februar 2006. Mange er også blitt dekorert med utenlandske ordener for sin innsats der nede.

>>>

Har man merket tegn på negative psykiske reaksjoner?

-Så langt har vi ikke sett noen. Dette skyldes at mannskapene får en grundig forberedelse før de drar nedover og får tett oppfølging av lege og psykolog når de er kommet tilbake. I tillegg fortsetter de jo i avdelingen, noe som jo er like viktig for den psykiske helsen, svarer Kjellin.

Kystjegerne møter beinharde fysiske krav. Alle har sine timer med operativ aktivitet for å vedlikeholde sine ferdigheter. Det legges til rette med to timers egentrening hver morgen. Det operative skal være i fokus for hver mann i avdelingen. Hvis noen ikke tilfredsstiller de harde fysiske krav, blir stillingene deres utlyst og de må finne seg en annen jobb innen en viss frist. Det er bare gitt en håndfull advarsler. En god fysikk betyr så mye for jobben som kystjeger. Et topp-idrettsopplegg må til for at de skal prestere helt i toppen. Mannskapene har da også utviklet en indre motivasjon til å bli best

Sanitetsferdigheter

Med den intense tjenestegjøring i krigssonen i Afghanistan, er det blitt dobbelt

nødvendig å utvikle en høy sanitetsferdighet i KJK. Alle kystjegere som jobber i felt må være i stand til å behandle hverandre. De må kunne stoppe blødninger, stabilisere den sårede og hindre infeksjoner. Intravenøs væskebehandling og intramuskulær medisinerer inngår i ferdighetene.

-Disse ferdighetene trener vi på hele tiden og vedlikeholdes i felten. Ingen kan regne med at hverken ambulanse eller sykehus fins i nærheten hvis uhellet skulle være ute. Da en av våre folk ble angrepet i mørket i Faryab-provinsen i juni 2007 og skutt i skulderen, ble han behandlet av sine kamerater der og da. Det hjalp å ha godt mørkeutstyr for hånden og VITE hvordan en såret skal behandles, sier Jon Ivar Kjellin.

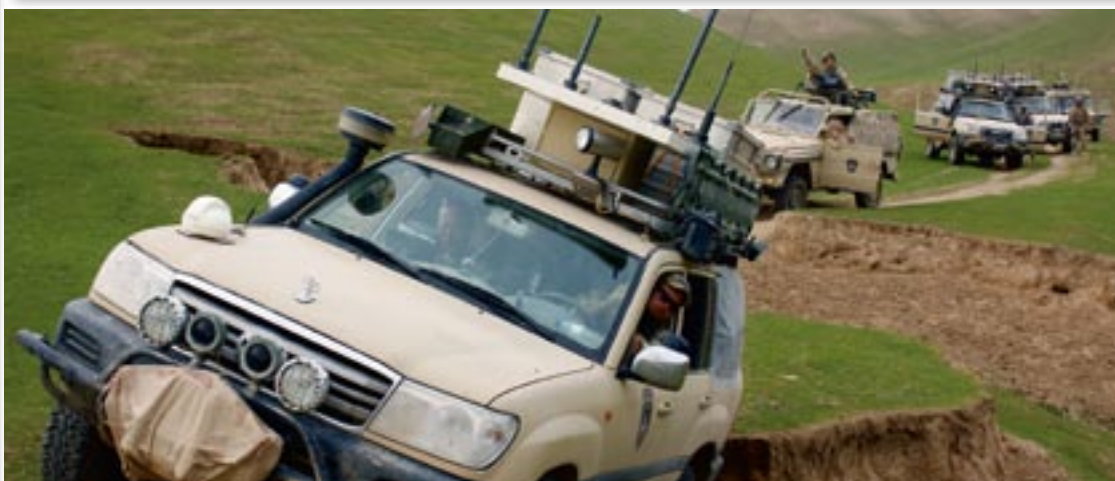
På sanitetssiden skilter KJK med Forsvarets beste utdanning. Mannskapene gjennomgår krigskirurgikurs, som arrangeres av Forsvarets Sanitet, og patruljemedisinsk kurs i Tyskland og USA. Det siste er bygget på amerikanernes erfaringer fra Irak og Afghanistan. Amerikanerne er flinke til å utnytte sine felterfaringer. Slike spesialiseringskurs tar 16 uker fordelt over noen år.

Kystjegerne bidrar aktivt med feltmessig skytetrening for de Afghanske styrker.

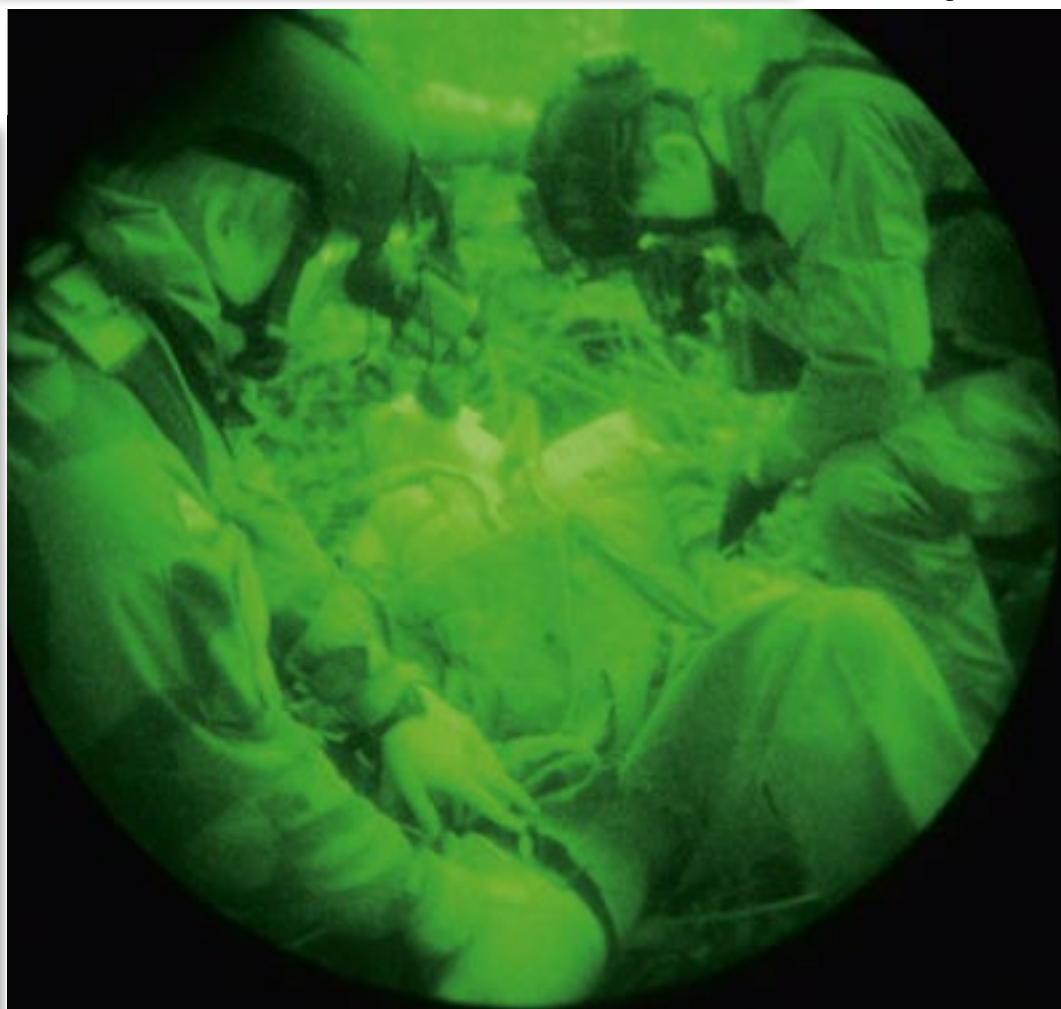

Under nattoperasjoner må de finne sikre plasser for sitt leiområde.

Unikt bilde - Skudd-dramaet fra Fariab-provinsen, da en kystjeger ble skutt i skulderen under en nattoperasjon. Bildet er tatt gjennom nattbriller, da han mottar førstehjelp fra sine lagkamerater.

KJK-biler i felten i Afghanistan. Det trenes på å kjøre biler under kampf- forhold. Mobiliteten må beherskes og alle biler har samband.

Ny personlig utrustning

- noen av de best utrustete i verden?

Den 16 okt 2008 kunne jeg lese på mil.no, at Forsvarets nye vernevest M-07 sammen med den nye riflen fra HK gjør norske soldater til noen av de best utrustede i hele verden, og at erfaringene med vesten er svært gode. Artikkelen kom ut raskt etter at vårt firma C.P.E. Production Oy annonserte i Forsvarets Forum for nye vernevester mot fremtidens trusler.

Hva er det som er så bra med den nye vernevesten M-07?

Det er fremhevet at vesten er lett og dermed komfortabel, et svært viktig argument. Jeg er ikke i tvil om at M-07 er en god vest og at den stopper det den er laget for å stoppe, det vil si revolver og pistol ammunisjon. Innleggsplater vil stoppe tohåndsvåpen.

Det jeg stiller spørsmål ved er;

- Hvor mange kuler fra AK-47 har M-07 vesten stoppet utenfor innleggs plater?

- Hvor mange splinter har M-07 vesten stoppet utenfor innleggs plater?

Dersom det ikke er statistikk på hva vesten har stoppet, da gjenstår kun en brukererfaring på komfort og funksjonalitet. Inne i vesten er det fremdeles minst 20 års gammel teknologi.

Komfort er et viktig moment, men som en oberst i USMC sa til meg i et møte om høyere beskyttelse; "komfort er viktig, men man kan faktisk dø av det". Han hadde mistet mange soldater i Irak på grunn av en dårlig beskyttende, men komfortabel vernevest med to innleggsplater, det vil si tilsvarende type vest som M-07. CPE har med bakgrunn i de reelle trusler laget en ny vest tilpasset personell som har behov for høy mobilitet, men samtidig maksimal beskyttelse mot AK-47, veibomber etc. Kort beskrevet så har CPEs nyeste basis vest følgende beskyttelse:

- Ca 0,5kvm dekning mot splinter med hastighet på ca 1000-1100m/sek (V50)

- Ca 0,22kvm dekning mot AK-47 MSC, 5,56x45 NATO SS109 og tilsvarende

Vekt ca 9,5kg i størrelse Large, dekningsgraden mot tohånds våpen kan økes. M-07 vesten har en dekningsgrad på ca 0,35kvm (ut fra bilder) og en beskyttelse mot splinter på opp mot 650 m/sek, men da kun 50 % av disse. Splinter fra veibomber har ofte langt høyere hastighet enn 650 m/s og de er skarpe som kniver og kan være av betydelig vekt.

Tac HPL vesten brukes i Afghanistan med gode erfaringer både på komfort, funksjonalitet og ikke minst stoppeffekt av både kuler og store splinter. Det har ikke vært mulig å vise denne til FLO eller noen operative avdelinger i Norge, FLO avslo en visning så sent som i oktober.

Jeg er derfor ikke like sikker som FLO i at Norge har en av de beste utrustninger i verden. Det at norske soldater har fått en ny vest med gammel teknologi og et nytt våpen, er neppe nok til å bli best utrustet i hele verden?

En spade er fremdeles en spade.

 Per Sabbasen
C.P.E Production Oy
BFO medlem

FN-flagget og norsk flaggbruk

Vi har markert FN dagen den 24. oktober over hele landet. Skolene er flinke med nødvendig lærdom om FNs prinsipper og formål. FN- flagget burde denne dag heises i skolegården! Gjennom mange år har jeg i arbeidets medfør, i inn- og utland, fulgt nasjonenes flaggtjeneste. En nasjonal flagginstruks/reglement gir de nødvendige retningslinjer. Kjære medbesservisser - ikke heng dere opp i alle tidligere lover og kgl. Resolusjoner fra 18. og 19 århundrede. Mesteparten av disse er meget mangelfulle, svært tilfeldige og uoversiktelige. Forvirringen forsterkes ved dagens, forøvrig bra "Veiledning i skikk og bruk for Forsvaret" hvor befalet prøver å få nødvendig hjelp i punkt 2.3, Bruk av flagget. Her henvises til lov fra 1898 og kgl. resolusjon av 1927, samt Forsvarsgrenenes bruk av flagg som skal fremgå av deres reglementer - som neppe finnes, bortsett fra leirvaktens instruks om heising og firing av flagget.

Dette punktet er kanskje årsaken til at vi får så mange forskjellige utførelser av flaggtjenesten. Kirken med feltpresttjenesten er faktisk meget bevisste på manglene i forbindelse med kirkeparader, bønn på linja, gravsted med mer - og så gjør de noe med dette! Ovennevnte veilednings punkt 2.8 er bra og bør leses av alt personell i Forsvaret. Kan man i en revidert utgave ta med FN-flaggets plassering i lukket flaggsirkel, flagg i rekke og halvsirkel blir det enda bedre. Men så var det alt det andre da!

Spørsmålene fra våre avdelinger i internasjonal tjeneste gjennom mange år går på retningslinjer for forskjellige

flaggparader, oppmarsjer og seremonier sammen med andre nasjoner.

Tilbake til FN-flagget. De færreste sivile og militære organisasjoner kan ha nødvendig kunnskap om bestemmelsene i FNs flaggreglement fra 1947 med senere forskrifter. Tenk om vi kunne hedre FNs første generalsekretær, nordmannen Trygve Lie, med at vi tar flaggsaken på alvor! Vi kan lære meget av FNs flaggreglement når vi skal utforme et flaggreglement for Forsvaret som UD har ventet på i mange år. Godkjennelse av rammeprogrammet ble aldri besvart da man sannsynligvis manglet ekspertise på området. FN reglementet er ment tilpasset de forskjellige lands egne bestemmelser.

Krenkelser av FNs flaggreglement kan straffes i henhold til loven i det land krenkelsen finner sted. Jo da, vi har straffebestemmelser, men disse må finnes frem og sterkt revideres, - kanskje vi kunne få en reduksjon av all tilgrising og krenkende bruk av nasjonalflagget på idrettsbanene og etter hvert i konfeksjonsindustrien?

Kanskje vi også omsider kunne vise til at vi har lover, bestemmelser og sterke følelser når vi ser mobben og religiøse fraksjoner brenner og besudler våre nasjonale symboler i mange arabiske land.

Veteranene i Norges Gardistforbund er privilegerte; de har timer med alle nye gardekompanier i blant annet "Flagg, fane og fendel"

Dette ikke for å belære gardistene i den nødvendige flagg tjenesten som inngår gardeperioden, den dekker kun

ca. 5 % av det som bør stå i et fremtidig UD 1-1-7. Vår tilmålte tid er ment å gi svar på noen av de spørsmål som gardistene får i fra organisasjoner og privatmennesker når de kommer tilbake til hjembygda;.....du har vært i Garden og kan si hva vi skal gjøre med hensyn til flaggtjenesten ved minnesmerke, i kirken, ved gravsted, idrettsarrangement. Hvilket flagg kan vi bruke statsflagg, nasjonsflagg, orlogsflagg, handelsflagg eller det nye norske seremoniflagg?

Sjefen for NATO, en firestjerners amerikansk general besøkte Norge for en tid siden. Generalen må ha fått merkelige tanker om norske flaggregler når man i et og samme arrangement klarer å bryte tre internasjonale godatte regler for normal flaggbruk!.

Forsvarsmuseets Venner gir om kort tid ut boken "Faner og Flag". I kapitlet "Skikk og bruk ved privat flagging" får vi nordmenn som er glade i flagget vårt nyttig lærdom!

Norge som en av de store bidragsytere i FN på mange områder må komme på banen i flaggsaken!

Nils S. Egelien

134 Luftving bygger sandvolleyballbane på Sola

Ved Sola flystasjon har personellet engasjert seg for å bedre samholdet blant personellet, og samtidig øke nivået på fysisk aktivitet – de bygger sin egen sandvolleyballbane! Ildsjelene i dette prosjektet er Ingve Horgen og Arve Svarstad, og de gikk på med krum rygg for å få til banen inne på Sola flystasjon. For å få til dette, benyttet de seg av muligheten til å kjøpe sand for en rimelig penge, etter den internasjonale

sandvolleyball turneringen som var i Stavanger her i sommer.

Forsvarsbygg sa seg velvillig til å legge forholdene til rette for at prosjektet kunne la seg realisere på en lovlig og grei måte. Dugnadsånden har vært formidabel. Det er nå samlet inn i overkant av kr 12.000 kroner blant de ansatte, i tillegg til at det er lagt ned betydelig med antall dugnadstimer i prosjektet.

Selvfølgelig har også BFO støttet dette tiltaket med midler innenfor kontoen lokalforeningsdrift, til stor glede for de ansatte ved Sola. ATV/BFO Jan Syrtveit, sier at de ansatte satte stor pris på BFOs bidrag, også i dette prosjektet. BFO ved Offisersbladet vil komme tilbake med flere bilder og artikkel senere når prosjektet er ferdigstilt.

 Jacob Are OTV/BFO Vest

Sukhoi SU-34

Russernes jager/bomber Sukhoi SU-34 i aksjon. Rett ute til høyre en Joint Strike Fighter, som ikke synes på grunn av sine Stealth egenskaper.

God reklame for Luftforsvaret

I Dagbladets Sport Magasinet den 14. november, hadde sprintlandslaget i langrenn besøkt Ørland Hovedflystasjon, og fikk kle seg opp som jagerflygere. Full innføring i hva det vil si å være jagerflyger i Luftforsvaret fikk de også. Hele seks sider var satt av til dette, og et utall bilder av gutta i tøffe positurer med flydresser og fullt utstyr. Fotografen var den ikke ukjente Lasse Berre. Veldig bra Dagbladet! Dette var kjempereklame for Luftforsvaret. Som gutta sa: "Vi identifiserer oss litt med jagerflygerne. Det er mange som går langrenn, men på sprintlandslaget er vi ekstremt opptatt av råskap, fart, fokus og konsentrasjon."

Edel Dåd medaljer delt ut på Heistadmoen

Heimevernets innsatsstyrke "Gunnarside" HV-03 sto i begynnelsen av november mannsterke oppstilt på Heistadmoen, da Forsvarssjef Sverre Diesen ankom leiren for å dele ut medaljer for Edel Dåd. Det var under storflommen i 2007 at tre menn med fare for eget liv, reddet en jente fra å drukne i Drammenselva. HV fenrik Lars Vidar Brenne, HVmenig Reidar Nordskog og sivil Knut Fossum, mottok stolt sine medaljer på brystkassa, av Forsvarssjefen. Diesen innsiserte samtidig hele innsatsstyrken, og ga uttrykk for at han var meget fornøyd med det han så. Han sa også at han hadde planer om å få sett de i aksjon ute i felt, i løpet av den rundreisen han har planer om å gjennomføre i 2009.

Generalinspektøren for Heimevernet generalmajor Ferdinand Brovold var også til stede, og fikk dermed god anledning til å gratulere sitt personell. Etter den seremonielle oppstillingen, var det kaffe

og kaker i messa, der medaljørene fikk anledning til en uformell prat med så vel Diesen, som Brovold.

Det var for øvrig hyggelig å være tilbake på Heistadmoen, der jeg tross alt gikk Befalsskolen (BSIS) i "gode gamle dager". Men det var desto mindre hyggelig å se renoverte forlegningsbrakker, splitter nytt ledelsesbygg, et helt verksted- og garasjeområde, en gymsal, en verneverdig befalsmesse stå tom og bare forfalle. I leiren som flittig benyttes av HV-03, HV-02 og HV-01, og der det produseres over 100.000 øvingsdøgn i året, har man ikke råd til å bruke fasilitetene, fordi husleien til Forsvarsbygg er for høy!

Jeg skal ikke si så mye mer, i fare for å få alt for mange på nakken, men en ting vil jeg ha sagt – dette er ren og skjær galskap!

 Einar Holst Clausen

Høstball på Kuhaugen

I tradisjonens tro arrangerte første avdeling på Luftkrigsskolen det årlige høstballet, Høstsoarè, med stor stil fredag 31.oktober. Selv med skolens uønskede økonomiske situasjon friskt i minne, bar ikke ballet preg av dette. Storband, virtuelt brennende peis på lerret og utsøkt meny fra Luftkrigsskolens eminente kjøkken var med på å løfte arrangementet mot nye høyder.

Høstsoaréen arrangeres av skolens yngste kull, og er del av offisersutviklingen med tanke på å gjennomføre et prikkfritt arrangement, samt for å samle hele skolen med sine bedre halvdel på en sosial arena. Første avdeling sto både for taffelmusikk og talekoordinator, henholdsvis med Magnus Gullien som pianist og Ole Kristian Lønsetteig som toastmaster. Det hele ble rammet inn av en fortreffelig meny fra vår mesterkokk Ole Morten Hansen.

Arrangementet var delvis finansiert med kuvertpris, midler fra Luftkrigsskolen og Kadettsamfunnet i tillegg til midler fra eksterne aktører. Midlene fra de eksterne aktørene er utslagsgivende for å i det hele tatt arrangere ballet.

Kadettene ved Luftkrigsskolen vil derfor takke for den økonomiske støtten fra Befalets Fellesorganisasjon.

*Tekst: Kadett Erlend Kristensen
Foto: Kadett David Vo*

Offisersbladet prøvekjørte VOLVO XC 60

Volvo har nettopp lansert sin nykomling XC 60, som er en form for "crossover" mellom en ren SUV og personbil. Sportscoupé er vel en bedre betegnelse. Offisersbladet ble invitert til prøvekjøring av Volvo på Økern, som en årrekke har annonsert, og solgt Volvo på eksport til BFO-medlemmer som skal ut i internasjonal tjeneste. Volvo har vist seg å være populær på grunn av driftssikkerhet, høyt sikkerhetsnivå, meget god kjørekonfort, og høy annenhåndsverdi.

En mer fyldig beskrivelse av kjøreopplevelsen, kommer i neste utgave av Offisersbladet, så dette blir bare en liten forsmak av den totale opplevelsen det var å få prøve en Volvo XC 60. Kjørt fortalt i denne omgang, så er derne bilen så spekket med utstyr som ivaretar din sikkerhet, at det for noen nesten er for mye av det gode. Det finnes sensorer, laser, radar, digital kamerateknologi, som sørger for at bilen holder konstant avstand til bilen foran. Skulle du kjøre mot en hindring, så bråbremses bilen av seg selv.

Om du krysser midtlinjen i veien uten å blinke, kommer en kraftig varsellyd, og kommer det en bil inn i "dødsone" bak deg, så sørger et kamera i speilet for at det gis et varsellys.

Dette er bare noe av det som ivaretar din sikkerhet når du kjører en XC60. Morsomt er det også med en rekke andre detaljer. Ta for eksempel bilens låsemekanisme, som ikke har noen lås/nøkkel. Har du startenheten i lomma når du kommer inn mot bilen, så kan du lukke opp døren. Hvis ikke, så forblir bilen låst. Denne startenheten settes inn i dashbordet, og du trykker på startknappen. Flere biltyper har nå denne type "nøkkel". Mer om selve kjøreopplevelsen og hvordan XC 60 oppfører seg på vei og i terreng, i neste utgave.

Einar Holst Clausen/RED

Ingen vanlig nøkkellås.

Avanserte sensorer i frontruten.

Garmin Astro Hundepiler

Garmin Astro 220 er et GPS-aktivert system for hundesporing og en fullverdig GPS med kartmuligheter. Astro 220 systemet viser posisjonen til hunden din så ofte som hvert femte sekund. Dermed vet du om hunden markerer, sitter, beveger seg eller treskjeller. Astro 220 kommer med det kraftige DC™ 30-halsbåndet med integrert GPS-sender har en vektfordeling som gjør at antennen peker mot himmelen, og er designet for å tåle tøffe jaktforhold. Spor opptil 10 hunder samtidig med flere DC 30-halsbånd. Du kan også markere eksakt posisjon med nøyaktig høyde, tidspunkt og f.eks antall fugler du har skutt.

Garmin Astro 220 kan kjøpes i BFOs nettbutikk <http://bfo.milrab.no> til kr 4500 (veilende pris kr 4995)

Galvanisk skille til TV-kabel For å hindre brannfare har Post- og teletilsynet med hjemmel i elsikkerhetsforskriften § 5a pålagt TV-forhandlerne å selge sikkerhetsutstyr, et såkalt galvanisk skille, til alle som kjøper ny flatskjerm-TV eller TV-kort til datamaskinen. Pålegget gjelder utstyr av sikkerhetsklasse 1, det vil si utstyr med jordet støpsel. For dem som ikke har flatskjerm eller TV-kort til datamaskinen, men som derimot har en eldre type TV-apparat, vil ikke ha behov for å skaffe et galvanisk skille til TV-en din.

Galvanisk skille kan kjøpes i BFOs nettbutikk <http://bfo.milrab.no> til kr 60 (veilende pris kr 99)

Panasonic Toughbook CF-30

Bærbar PC som du ikke trenger uhellsforsikring til!

Panasonic har utviklet produktserien Toughbook, som er bygget for å benyttes der ordinære maskiner må gi tapt. PC-en tåler støv, vann, trykk, kraftig vibrasjon, store temperaturforskjeller og fall fra 90 cm. Heldekkende deksel av magnesium er 20 ganger sterkere enn vanlig PC med plastikk deksel. For å kunne være operativ i felt, er maskinen utstyrt med markedets mest lyssterke LCD skjerm (1000 nit) og maskinen har hele 8 timers batterilevetid ved kontinuerlig bruk.

Maskinene har veiledende utsalgspris fra kr 25000 og kan anskaffes fra Milrab AS i Bergen (tlf 53 69 78 78).

HARDT STYRBORD

GLIMT FRA NORSK SJØKRIGSHISTORIE

Ny bok

Gjennom to verdenskriger i forrige århundre, gjorde Handelsflåten Norge til en "liten stormakt".

Slik begynner tilegnelsen - til norske sjøfolk - i den helt nye boken "Hardt Styrbord - glimt fra norsk sjøkrigshistorie".

Boken er artikkelbasert med ni spennende artikler; fra Gøteborgs totalhavari på Island under Store Nordiske krig, via Flåteranet i 1807, kanonbåtbataljen ved Alvøen i 1808, en tysk ubåtoffisers skrytebilder i Første Verdenskrig, fire artikler fra Andre Verdenskrig med Marinens Flygevepen, senkingen av tyske Seattle, krigspropagandaen i forbindelse med senkingen av hurtigruten Mira, og minesprengningen av ML210, og til slutt; norske etterretningsfartøy i Den kalde krigen. Boken er på 192 sider, er meget rikt illustrert med mange flotte bilder og kart.

Boken kan bestilles direkte på Sjømilitære Samfunds Forlag, Trosterudveien 34B, 0778 Oslo (tlf: 22143994).

En strøken AC Cobra hadde ikke vært å forakte

Den flotte utgaven var med på å pynte opp omgivelsene på årets elektronikkmesse på Lillestrøm, med litt Pioneer reklame på siden.

Bildet er tatt da Offisersbladet besøkte en dårlig besøkt elektronikkmesse. Årsaken kan være vaklende økonomi, kombinert med at det de siste år, stort sett er leverandører av flatskjermer, bilstereo og dataspill som preger messa.

Vinter- krigen

Finland hadde en viss strategisk betydning i den konflikten som vokste fram på 30-tallet. Først og fremst skyldtes dette det karelske nes ved Finskebukta. Neset ligger bare tre mil fra St. Petersburg, daværende Leningrad, og russerne fryktet at Tyskland eller andre vestmakter ville gå gjennom Finland for å angripe Leningrad. For å forberede seg begynte Sovjetunionen å forhandle med Finland i 1938, uten å oppnå noen avtale.

Av Trond Sætre

Sovjetunionen krevde at grensen skulle flyttes, at den røde armé skulle få ha militærbaser i Finland, og at de kunne gå inn i landet for å møte en fiendtlig hær som var på vei mot Leningrad. I over ett år var situasjonen fastlåst; Samtidig benyttet ikke Finland anledningen til å ruste opp på grunn av politisk uenighet. Høsten 1939 ble de baltiske landene presset til å inngå en avtale som lot Sovjetunionen ha militære baser der. Finland fikk forespørsel om å inngå den samme avtalen, men nektet. Forhandlingene fortsatte, og i spørsmålet om grenseflytting var det noe kompromissvilje. Men Sovjets krav om å få ha militærbase i Hangö, en by som ligger langt sørvest i Finland, ble blankt avvist.

Spenningen økte, og om morgenen den 30. November krysset 460 000 sovjetisk soldater grensen, mens bomber ble sluppet over Helsinki og andre finske byer med viktige anlegg. Begrunnelsen for å gå til angrep var at finsk artilleri skulle ha skutt ned og drept fire russiske soldater i grensebyen Mainila. Det var lett å gjennomskue dette som et påskudd for å gå til angrep, særlig ettersom finsk artilleri ikke en gang var nære nok grensen til å foreta et slikt angrep.

Men avanseringen gikk ikke så raskt for russerne som de hadde ventet. Kommandør for invasjonsplanen, Kirill Meretskoy, regnet med at det bare ville ta et par uker før den Røde Armé nådde Helsinki. Han var så sikker på dette at invasjonsstyrken ble sendt inn i Finland uten vinteruniformer eller forsyninger til en langvarig kampanje. Ganske snart skulle dette vise seg å bli katastrofalt. Sovjetsoldatene gikk med regulære mørke

uniformer, mens finske soldater gikk med såkalte forsvinningsdrakter, hvite uniformer som var vanskelige å få øye på i vinterlandskapet. Invasjonssoldater som prøvde å krysse større avstander over de dypfryste, finske innsjøene var lett synlige og ble meid ned av finsk artillerimannskap. "Innsjøene våre er fulle av døde russere", har den finske veteranen Antti Pönkänen senere sagt. Fordi de russiske styrkene var mekaniserte måtte de holde seg langs veiene, mens de finske styrkene brukte mye ski, og kunne derfor bevege seg friere i skoglandskapet og drive geriljakrigføring.

En vesentlig utfordring for den finske hæren var de sovjetiske stridsvognene. Hæren hadde ingen trening i å konfrontere stridsvogner, og måtte ta i bruk enkle metoder som imidlertid viste seg å være ganske effektive. Larveføttene ble ødelagt med f. eks. tømmerstokker og brekkjern. Mest kjent ble flaskene med brennbar væske som fikk navnet molotovcocktail (spøkefullt oppkalt etter den sovjetiske statsmannen Vjatsjeslav Molotov). Disse flaskene ble brukt så mye mot panservognene at det finske vinmonopolet begynte å masseprodusere molotovcocktails.

Et eksempel på finnenes kampdyktighet som ofte blir trukket fram, er slaget om Suomussalmi. To sovjetiske divisjoner, den 44. og den 173., hadde fått ordre om å møtes i denne grensekommunen som ligger et stykke nord i landet. Herfra gikk det én vei til byen kystbyen Oulu, og hvis den røde armé kom dit, ville de ha delt Finland i to. Den 7. desember trengte russerne inn i området, men frammarsjen stagnerte dagen etterpå, da artilleri hindret dem i å krysse innsjøene Niskanselkä og Haukipera. Den finske hæren fikk forsterkninger, men ingen av partene

oppnådde noe gjennombrudd før den 27. desember, da finnene greide å slå tilbake sovjetdivisjonene. Verst gikk det ut over den 44. divisjon, som oppdaget at veiene var sperret med trær, og at de frosne innsjøene igjen var umulige å krysse. Finnene brukte "motti", en taktikk som besto i å tvinge fiendens styrker til å dele seg i mindre grupper for deretter å omringe dem og eliminere dem en etter en. Den 8. januar var alle sovjetsoldater i Suomussalmi enten drept eller flyktet, og finnene kunne ta med seg mye våpen og annet militært utstyr i krigsbytte.

Vinterkrigen gikk dårligere for Sovjet enn Stalin hadde regnet med. På den annen side var Finland fortsatt militært underlegne. Begge parter var usikre på hva vestmaktene kom til å foreta seg. Finland hadde fått løfter om alliert militærhjelp, men dette var vage løfter, og eventuelle forsterkninger vestfra ville ikke få lov til å krysse Sverige. Sovjetunionen på sin side presset fram en fredsavtale i frykt for at de allierte ville gripe inn likevel. Den 12. mars måtte Finland underskrive Moskva-avtalen, som innebar at Sovjetunionen faktisk fikk mer avstått land enn de hadde krevd før krigen. Finland mistet blant annet Karelen for alltid, men Sovjetunionen var ydmyket etter sin svake krigsinnsats. Teknisk sett hadde de vunnet krigen, men de hadde også lidd store tap; En sovjetisk general uttalte lakonisk at "vi har vunnet nok land til å begrave våre døde i". Stalin lot yrkesoffiserer få tilbake kommandostillinger i hæren - under vinterkrigen var mange av kommandørene politiske kommissærer - og de gjorde nytte av lærdommen da den uunngåelige krigen mot Tyskland brøt ut ett år senere. Finland, på sin side, var revansjelystne og gikk til slutt inn i krigen på Tysklands side.

Foto: Einar Holst Clausen

Foto: Einar Holst Clausen

Intervju med sjef Personell-, økonomi- og styringsstaben

Generalmajor Espen Amundsen

Sjef Personell-, økonomi- og styringsstaben (PØS) i Forsvaret Generalmajor Espen Amundsen er årets siste portrettintervju. Generalmajoren utøver arbeidsgiveransvaret for alle Forsvarets ansatte på vegne av Forsvarssjefen. Når det brenner et visst sted, er det ham som må ta nødvendige beslutninger innenfor personellsektoren.

Av Ragnar Dahl

Espen Amundsen har en behagelig framferd, er en løsningsorientert og trygg leder, men viser tydelig temperament når han føler at noe er urettferdig eller galt. Hva vil du fremheve som viktig siden du tiltrådte stillingen i 2005?

Vi har oppnådd mye på mange områder, selv om vi langt ifra er i mål. Dette kan jo mange si - antyder jeg, kan du være noe mer konkret i forhold rollen som sjef PØS?

Har hatt kvalitetsforbedring

Espen Amundsen lener seg tilbake og trekker frem flere kvalitetsforbedringer som er oppnådd innen styring av personell og økonomi, herunder fremhever han:

- Vi har blant annet forbedret måten vi løser disponeringsomgangen, arbeidet for større forutsigbarhet i tjenesten og satt i gang prosjekt sertifisering.

- Da jeg overtok som sjef var det viktig å gjenopprette økonomikontrollen. Vi har fått en positiv utvikling i så måte og

vi arbeider kontinuerlig for å bedre den forsvarlige forvaltningen. Her har vi fortsatt utfordringer og derfor er det viktig og riktig å fortsatt ha stort fokus på dette i alle ledd. Vi får i dag tilbakemeldinger fra Riksrevisjonen om at regnskapet er forbedret, selv om vi fremdeles kan bli bedre på flere punkt.

- Et annet viktig arbeid har vært å forbedre kompetansestyringen i Forsvaret. Det at vi nå har fått personellvedlegget inn i Iverksettingsbrevet er et tegn på at vi arbeider systematisk med vårt arbeidsfelt.

Disponeringssystem som verktøy for kompetansestyring

Et viktig mål for både oss i PØS og Forsvarets personelltjenester har vært å bruke disponeringsomgangen som et avgjørende verktøy for kompetansestyring.

- Vi har tatt grep for å få best mulige søknadsrunder både for våre ansatte og for oss som arbeidsgiver. I dag tilsettes blant annet avdelingsbefal kontinuerlig og vi tilpasser rundene i forhold til behovet i organisasjonen. Vi har i samarbeid med organisasjonene redusert og prioritert de

utlyste stillingene slik at det er de mest virksomhetskritiske stillingene som blir besatt. Det er viktig med forutsigbarhet for våre ansatte, og vi har derfor vektlagt at kunngjøring av resultat skal skje raskest mulig etter at Forsvarssjefens disponeringsråd er ferdig med sitt arbeid.

Mange har klaget over stor arbeidsbelastning

Forsvarets ledelse er svært bevisst på den arbeidsbelastning som noen av våre ansatte rapporterer om og i denne sammenheng fokuserer han på tre forhold:

- Vi har arbeidet med hvordan vi kan forklare belastning, hva som skaper belastning og hvilke følger belastningen har. I Forsvarets ledelse og Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg følger vi konkret arbeidsbelastningen på avdelinger og setter i gang tiltak i forhold til dette. Han legger til at belastning ikke nødvendigvis er entydig negativt. Det viser også at våre ansatte får trent og brukt sin kompetanse.

- For å finne ut av hvordan Forsvaret er som arbeidsplass innførte vi i 2007, for første gang en

fellesmedarbeiderundersøkelse.

Undersøkelsen er et viktig verktøy for å få dokumentasjon på blant annet merbelastning. Resultatene bruker vi til å sette i gang tiltak ut i fra hvilke tilbakemeldinger vi får. Vi antar at vi kan gi FHAMU en statusrapport på møte før. Noe av kritikken har vært undersøkelsens omfang, men selv om det tar tid er det viktig å fortsette å svare ærlig på denne type undersøkelser.

- Over nyttår starter kursene opp i Prosjekt sertifisering. Prosjektet gir en målrettet kompetanseheving og sertifisering innenfor våre fagfelt. De ansatte får konkret kompetanse for å gjøre en god jobb. På sikt vil dette gi oss bedre forvaltning i alle ledd.

Nå er målet å få med seg de ansatte videre

Forsvaret står nå overfor en krevende omstilling. Mange av oss har vært med på omstillinger før, og jeg skjønner at det ikke er like lett å motivere seg for flere og nye endringer.

- Det som skiller denne omstillingen fra tidligere, er at nå skal vi ikke redusere

antall ansatte. Forsvaret skal gå fra 16 400 ansatte i dag til 17 400 ansatte i 2016.

- Skal den videre omstillingen gi de resultatene Forsvaret ønsker, må vi beholde mest mulig av kompetansen i avdelingene som berøres. For å gjøre det noe enklere å flytte til nytt tjenestested har PØS i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene utarbeidet et sett med virkemidler. Det er blant annet mulig å gi mer støtte til flytting, omkostninger ved kjøp og salg av bolig og større lånebeløp i statens pensjonskasse.

Tiltakene skal bidra til at vi beholder mest mulig av personellet vårt gjennom omstillingen. Vi vet vi må arbeide hardt for å klare det, men her har lokal sjef et spesielt ansvar for å bruke sin myndighet og ta ansvar slik at personellet ivaretas på en best mulig måte.

- I hele omstillingsprosessen har vi hatt et godt og konstruktivt samarbeid med arbeidstaker-organisasjonene. Det er viktig for oss at det en åpen og tillitsfull dialog oss i mellom. I vårt møte med organisasjonene legger vi vekt på å være profesjonell.

Regelverket skal følges, men vi skal også leve opp til intensjonen i Hovedavtalen i Staten med tilpasningsavtale for Forsvaret.

Skryt for HMS

Er det noe spesielt du som personellsjef vil fremheve, sånn på tampen av året. Espen Amundsen blir engasjert og fremhever at det gode og systematiske HMS-arbeidet i Forsvaret nå gir tydelige resultater.

- Fra å være verst i klassen, med flere pålegg fra Arbeidstilsynet, blir vi i dag kontaktet av andre store aktører som vil lære av vårt målrettede HMS-arbeid. Det viser at arbeidet som gjøres ute ved avdelingene nytter – og at det blir lagt merke til langt utenfor vår egen etat, men det viktigste er at det gir positiv effekt for våre ansatte, sier en fornøyd sjef PØS.

Jeg benytter anledningen til ønske alle som har sitt virke i Forsvaret i inn- og utland en riktig god Jul og et fredfullt nytt år, avslutter Generalmajor Espen Amundsen.

Bruk medlemsfordelene dine!

Samarbeidsavtalen mellom Befalets Fellesorganisasjonen og If sikrer deg som medlem 10 % rabatt på forsikring av de fleste private skade-forsikringer. Det gjelder blant annet forsikring av privatbil, villa, fritidsbåt, hytte, tohjuling, husdyr og verdisaker.

Og samler du alle forsikringene dine i If kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og fordeler. Denne rabatten kommer i tillegg til den du får som medlem av BFO.

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 2400 eller mil 05 10 24 00.

Rolig, vi hjelper deg.

Anne dyder

Navn Etternavn, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02400

KILDE: WWW.IF.NO

nr 6834560

Det handler om ivaretagelse!

Nok et år er gått og BFO har brukt året godt. Kongressperioden er godt i gang og allerede er opplevelsen av begrenset tid befestet hos politisk ledelse. BFO tar hele tiden små, men viktige steg for å bli et enda bedre tilbud for våre medlemmer. Derfor er det gledelig at vårt budskap blir sett og forstått av stadig flere. 2008 har vært et år med medlemsvekst og her er det plass til flere. Det er alltid mulig for deg å invitere andre inn i vårt felleskap og påvirke til realisering av vårt formål.

BFOs formålsparagraf gir et klart bilde av hva BFO er, nemlig en arbeidstakerorganisasjon som skal ivareta medlemmenes behov for ordnede lønns og arbeidsvilkår. Dette er ytterligere presisert gjennom det prinsippprogrammet BFOs kongress vedtok i juni. Utfordringen er hvordan dette best kan ivaretas. Siste ukers mediefokus på politiets lønns og arbeidsvilkår, understreker alvoret i lønnskampen og viser med tydelighet hvor sentralt lønn og vilkår står i et arbeidsforhold. Så kan man selvsagt diskutere virkemidlene. La det i alle tilfelle være klart at vår oppfatning er at kamp for medlemmenes rettigheter alltid er legitim, og er med på å tydeliggjøre vår rolle som organisasjon. Som vi påpekte ovenfor forsvarskomiteen i høring om St. prp. nr. 1 (Forsvarsbudsjettet) vil konsekvensen av for små bevilgninger til Forsvarssektoren i siste instans gå utover de ansattes lønns og arbeidsvilkår.

Arbeidstidsplanlegging, aktivitetsnivå og materielltilgjengelighet påvirkes direkte av de bevilgninger vi får. Det er slik at også forsvarets ansatte har krav på vern, samtidig som de skal settes i stand til å nå den treningsmessige standard Forsvarets operasjoner stiller krav om. Herunder er det viktig at materiell er tilgjengelig i riktig mengde og i en stand som gir mening. Dette er ikke alltid tilfelle og da først og fremst pga sviktende økonomi. BFO må alltid være opptatt av og adressere forsvarssektorens økonomi da dette har direkte virkning inn i vårt formål.

Vi har vært gjennom en tøff høst med mange og lange diskusjoner om videreutviklingen av Forsvaret, og spesielt implementering av de beslutninger Stortinget gjorde i juni 2008. Vi har påpekt og hevdet at tidsplanen var for ambisiøs og ville føre til brudd på lov og avtaleverk med den konsekvens at de ansattes rettigheter ville bli skadelidende. Denne situasjonsbeskrivelsen er ikke uriktig, men det er nå gjennom den lokale og sentrale behandlingen vi kan se det fulle omfang av konsekvenser. Derfor er de aktivitetene som skal gjøres lokalt (AMU behandling og drøftinger) av stor betydning for hvordan Forsvaret blir seende ut og hvilken kapasitet og kompetanse ledelselementene skal

inneha. Videre er de lokale prosessene der de ansatte skal sikres medbestemmelse og innflytelse på egen arbeidssituasjon, jfr. Hovedavtalen i Staten og arbeidsmiljøloven. Det er de lokale parter som legger grunnlaget for den kommende prosessen rundt innplassering og personell disponering frem mot sommeren 2009. Den store oppgaven i 2009 må være å sikre omgivelser for forsvarets ansatte som bringer tilbake troen på et godt og levedyktig arbeidsliv innenfor Forsvaret. Her er ivaretagelse av omstillingsrelaterte rettigheter helt sentralt. Derfor må personell disponeringsløpet vi går inn i umiddelbart etter årsskifte gjennomføres med utgangspunkt i de erfaringer vi har gjort oss de siste 8 årene. Det må skje i tråd med BFOs forslag som er klart og tydelig kommunisert til Forsvarsstaben.

Her har vi ikke råd til å trå feil!

BFOs interne aktivitet har i dette året vært preget av Kongress. Denne ble en suksess og la et godt grunnlag. Det som jeg la meget godt merke til på Kongressen var det engasjement våre unge medlemmer la for dagen. Både BESO og KAFO tok ansvar og ga viktige impulser og signaler til resten av BFO. Uten et ungt engasjement blir vi en fattigere organisasjon i utakt med sentrale utviklingstrender som over tid er avgjørende for vår eksistens.

Derfor er den økede tilslutning høstens elevrunder har gitt BFO vært særdeles gledelig. Dette ga seg tydelige utslag i BESO/KAFO høstkonferanse avholdt i november. 70 befalslever og kadetter har debattert og utmeislet nye standpunkter for disse to ungdomsorganisasjonenes drift gjennom kommende år. Samtidig er nyvalg av landsstyrer gjennomført. Til de nyvalgte: Gratulere med valg og velkommen til ansvarsfull gjerning. Jeg ser fram til å samarbeide med dere til det beste for elever og kadetter.

Til avtroppende styrer: Tusen takk for det dere har gjort og bidratt til i BFO og lykke til videre. En spesiell takk til avtroppende leder Christina Grimstad, BESO og til avtroppende leder KAFO, Tomas Bakke.

Når jeg nå har gitt mine personlige hilsninger gjenstår bare å ønske dere alle en riktig god jul og godt nyttår. Velkommen tilbake i 2009.

Ett yrke – èn organisasjon

eivind.solberg@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Funksjon	Navn	Område	Kontor	Intern	Mobil	e-post
Leder	Solberg, Eivind R		23 10 02 30	230	934 08 550	eivind.solberg@bfo.no
Nestleder	Jahren, Jens B		23 10 02 31	231	930 05 202	jens.jahren@bfo.no
Forhandlingsleder	Bjerkansmo, Jimmy	Tariff	23 10 02 37	237	932 08 717	jimmy.bjerkansmo@bfo.no
Forhandlingsleder	Ledal, Rolf J	Tariff	23 10 02 32	232	934 62 716	rolf.ledal@bfo.no
Forhandlingsleder	Dahl, Ragnar	Medbest	23 10 02 38	238	934 98 520	ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Rudberg, Rune	Medbest	23 10 02 36	236	934 20 377	rune.rudberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Skyrud, Tom	Medbest	23 10 02 39	239	473 87 648	tom.reidar.skyrud@bfo.no
OTV Utland	Nordset, Per Iver	Tariff	23 10 02 45	245	924 17 463	per.iver.nordset@bfo.no
Kompetanseutvikler	Omberg, Lars		23 10 02 40	240	920 91 238	lars.omberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Helgesen, Arild		23 10 02 47	247	934 99 445	arild.helgesen@bfo.no
Organisasjonssekretær	Jacobsen, Guttorm		23 10 02 34	234	926 94 221	guttorm.jacobsen@bfo.no
Markeds og rekrutteringsansvarlig	Danielsen, Lars Kristian		23 10 02 41	241	905 85 355	lars.kristian.danielsen@bfo.no
Økonomileder	Ulrichsen, Kari		23 10 02 46	246	928 05 621	kari.ulrichsen@bfo.no
Medlemsregister, forsikringer og andre medlemsavtaler	Eriksen, Mona		23 10 02 43	243	924 28 698	mona.eriksen@bfo.no
Resepsjonist/arkivansvarlig	Felde, Kyrre		23 10 02 20	220	970 99 880	kyrre.felde@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Clausen, Einar H		23 10 02 42	242	928 14 251	offisersbladet@bfo.no
Journalist/web ansvarlig	Holager, Inger P		23 10 02 33	233	924 43 172	iph@bfo.no
	Sentralbord mil		0510 5694			
	Telefaks siv		23 10 02 25			
	Telefaks mil		0510 5655			
FU Fis B/gjest			23 10 02 44	244		

Lokale lønnsforhandlinger er endelig ferdig

Mange har nok ventet på resultatet av årets lokale lønnsforhandlinger i Forsvaret. Potten var den tredje største i det moderne lønssystemets historie, og det var knyttet mange og store forhåpninger til resultatet.

Gjennom avsetninger til gruppejusteringer og særavtaler, har BFO sammen med arbeidsgiver og de øvrige organisasjonene lyktes i å komme et stykke på vei i forhold til å etterregulere satser for spesialjegere og øvingstillegg utland (gjørne omtalt som SNFL-tillegg). Øvingstillegget har stått stille i mange år, og med den reguleringen partene nå har foretatt er tillegget på kr 1250,- pr døgn. BFO er isolert sett ikke helt fornøyd med satsøkningen, men dette er kun en interimsløsning til dagens avtaleverk blir fornyet.

Familietillegg for kadetter

BFO er svært fornøyd med at vi har lyktes i å få på plass et familietillegg til kadetter som har forsørgelsesbyrde, selv om satsen

ikke er så stor som det har vært signalisert i flere fora. Det er uansett gledelig å kunne meddele at disse kadettene nå tilkommer kr 2000,- ekstra pr måned, og så får vi jobbe med å forbedre ordningen på sikt.

Forbedrede reiserettigheter

Reiserettighetene er sterkt forbedret for enkelte grupper, samtidig som vi har lyktes i å bedre det noe for andre grupper. BFO har som mål at alle som tjenestegjør borte fra sitt hjemsted skal kunne ha fri hjemreise, ukentlig, uavhengig av familieforhold. BFO har i denne sammenheng prioritert å bedre vilkårene først og fremst for personell med samværs- og besøksrett til barn under 20 år, og for personell på oppsettingsperiode i Norge forut for deployering til internasjonale operasjoner.

Ingen lønnsfest

Videre har BFO gjennom YS og på egen hånd lyktes i å øke lønnen til samtlige

med minst ett lønnstrinn gjennom årets hovedtariffoppgjør. Ved å avtale gruppejusteringer på gradsnivåene oberst tilsvarende og høyere på det lokale lønnsoppgjøret, samt å legge noe midler på enkeltstillinger, har BFO maktet å sikre også disse en lønnsutvikling uten at det skal fortone seg som en lønnsfest.

Lønnsøkningen og de nye reiserettighetene gjelder fra og med 1. august. Endringene med etterbetaling blir utbetalt på desember lønn, og BFO henstiller om at lokale arbeidsgivere blir tilgodesett med nødvendig arbeidsro for å få lagt inn endringene på den enkelte lønsmottaker.

Rolf J. Ledal
Orlogskaptein/
forhandlingsleder BFO

Endrede reiserettigheter for befall

I forbindelse med de lokale lønnsforhandlingene har BFO sammen med de øvrige organisasjonene og arbeidsgiver kommet til enighet om å bedre reiserettighetene for befall, innenfor enkelte områder.

Kostnadene dekkes dels av avsetninger fra årets pott til lokale lønnsforhandlinger. I tillegg kommer frigjorte midler fra overgangen til ny avtalepartner, Norwegian. Innsparinger blir således direkte tilbakeført til de ansatte i Forsvaret.

Det er blant annet innført en ny kategori 29 i Bestemmelser for transporttjenesten i Forsvaret (BTF) 4-002, som gir flyreiser fra "flyplass til flyplass" for følgende grupper:

1. Fast tilsatt personell som er omfattet av Lov om personell i Forsvaret (og Fredstjenesteloven) (sivile, grenaderer, matroser, avdelingsbefall, yrkesbefall, og personell på pliktjeneste ut over 12 mnd), og som har/eller etablerer familie på et annet sted enn det faste tjenestestedet, tilstås 24 enkeltreiser pr år mellom tjenestestedets nærmeste flyplass og bostedets nærmeste flyplass.

Reisene opptjenes med 2 enkeltreiser pr mnd, altså 1 tur/retur pr mnd.

Denne avtalen kan også benyttes overfor personell innenfor målgruppen som ny- eller rerekutteres, og for personell som midlertidig har opphold utenfor sitt faste tjenestested. Dette betyr at også kurs av kortere varighet enn 28 dager gir opptjening av hjemreiserettigheter.

2. Personell som har stønadsreiser for å ivareta samværs-/besøksrett til barn under 20 år etter (BTF 4-002 kat 20C), tilstås i tillegg 12 enkeltreiser. Disse reisene er skattepliktige, og kommer altså i tillegg til de 16 enkeltreisene som gis som stønadsreiser, og de 18 enkeltreisene som man fra før har som pendlerreiser. Totalt har nå disse 8 stønadsreiser og 15 pendlerreiser, tur/retur.

De "nye" reisene opptjenes med 1 enkeltreise pr måned.

Det forutsettes at det nyttes lavprisbilletter, og at avtaleselskap benyttes der hvor de flyr.

Avtalen gjøres gjeldende fom 01.08.2008, og er inngått for to år. Avtalen forlenges automatisk for ett år av gangen dersom ingen av partene sier den opp.

Kadetter tilstås 2 enkeltreiser iht kat 29, som et rekrutteringsfremmende tiltak.

Reisevilkår under oppsettingsperiode i Norge er også forbedret, siden partene i fellesskap ble enige om å bruke årets pott innenfor lønnsplan 05.128 til å avtalefeste ytterligere 3 månedlige tur/returreiser i tillegg til den ene som særavtalen for internasjonale operasjoner gir. Dette betyr i praksis at det blir ukentlig hjemreise for alle som har oppsettingsperiode i Norge, uavhengig av varighet. De som er på slike oppsettingsperioder vil nå få ukentlige hjemreiser, uavhengig av oppsettingsperiodens varighet.

BFO er svært fornøyd med at det har latt seg gjøre å bedre reisevilkårene for personell som i en lengre periode skal tjenestegjøre med minimale muligheter til å komme seg hjem, på en slik måte at de får mulighet for samvær med familie og venner i tiden før de deployeres.

Innbakt i avtalen ligger det en forståelse partene mellom at det i oppsettingsperioden skal unngås å legge aktivitet til helgene, så langt det lar seg gjøre.

BFO skolens kurs og kompetanseplan 2009

BFO-skolen har de tre siste årene gjennomført en gjennomgående tillitsvalgtutdanning som kan gjennomføres i løpet av en to års periode.

BFO skolen vil også i 2009 gjennomføre en gjennomgående tillitsvalgtutdanning med seks moduler. Nytt av året er BFO skolens kurs i grunnleggende arbeidslivsjus, med hovedfokus på grunnleggende og tidsaktuelle tema innen arbeidsrett.

"Et slikt gjennomgående kursprogram gir verdifull kompetanse for deg i rollen som tillitsvalgt og medlem i BFO og som tilsatt i Forsvaret", sier BFO hovedtillitsvalgt, Fred Anton Mykland ved KKIS Jørstadmoen til BFO.

Også i 2009 vil BFO skolens kurstilbud være åpne for arbeidsgiverrepresentanter mot betaling etter selvkost.

På alle arrangementer i regi av BFO skolen ønsker vi å gi deg en hyggelig "BFO opplevelse" som gir deg inspirasjon til å engasjere deg, og jobbe videre som tillitsvalgt i BFO.

For mer oppdatert informasjon om BFO skolens virksomhet, BFO opplevelser og øvrige tilbud, følg med på www.bfo.no

Kursplan:

Media & påvirkning: Tid: 10-12 feb Sted: Thon Arena, Lillestrøm Søknadsfrist: 20. jan

Kurset vil gi en innføring i aktiv bruk av media og påvirkning av omgivelsene.

Innhold: Praktisk mediatrening, generell mediateori, mediastrategi, forsvarrets og BFOs informasjonsarbeid

Forhandlingsteknikk: Tid: 21-23 apr Sted: Thon Arena, Lillestrøm Søknadsfrist: 1. apr

Kurset gir en grunnleggende innføring i forhandlingsteknikk.

Innhold: Teori, praktiske oppgaver og forhandlingsspill.

Lover og avtaler: Tid: 12-14 mai Sted: Haakonvern, Bergen Søknadsfrist: 25. apr

Kurset gir en grunnleggende innføring i statens og Forsvarets lov – og avtaleverk.

Innhold: Teori og praktiske oppgaver & caser.

Arbeidslivsjus: Tid: 25-27 aug Sted: Fredriksten Festning Søknadsfrist: 5. aug

Kurset har fokus på sentrale og grunnleggende emner innen arbeidsrett.

Innhold: Individuell arbeidsrett, arbeidstaker- og arbeidsgiverbegrepene, styringsrett, innføring i kollektiv arbeidsrett og praktiske diskusjonsoppgaver relatert til Forsvarets virksomhet.

Lokale lønnsforhandlinger & tariff:

Tid: 15-17 sept Sted: Thon Arena, Lillestrøm Søknadsfrist: 27. aug

Kurset gir en grunnleggende innføring i planlegging og gjennomføring av lokale lønnsforhandlinger i Forsvaret.

Innhold: Innføring i statens- og forsvarrets avtaler og bestemmelser innen tariff, utvikling av lokal lønnspolitikk, oppgaver, case og forhandlingsspill.

"BFO hjertet", hva kjennetegner en god BFO lokalforening?

Tid: 13-15 okt Sted: følg med på www.bfo.no Søknadsfrist: 27. sept

Kurset skal gi deg gode svar på hvordan du som tillitsvalgt i BFO kan arbeide med de saker og utfordringer du møter som tillitsvalgt.

Innhold: Kurset handler først og fremst om hvordan du som tillitsvalgt kan videreutvikle det daglige arbeidet i din lokalforening ved å fokusere på de saker og problemstillinger deltakerne selv tar opp. Det legges opp til gruppe og plenumsarbeid for å arbeide med relevante utfordringer og problemstillinger.

Mål for kurset:

- videreutvikle kunnskap og ferdigheter i ulike verktøy og metoder for problemløsning ved din avdeling.
- utvikle konkrete forslag til hvordan arbeidet i BFO lokalforeninger kan forbedres
- nettverksbygging og erfaringsutveksling

BFO gir 150.000 kroner i utdanningsstipend

For studieåret 2008/2009 har BFO nå tildelt medlemmer et tilskudd til gjennomføring av studier på ulike høyskoler og universiteter på i overkant 150.000. Brev om tildeling er nå på vei ut til den enkelte søker. BFO ønsker den enkelte lykke til med studiene, sier kompetanseutvikler i BFO Lars Omberg.

BFO Lillehammer

Medlemmer som koser seg med pizza og brus mm.

Onsdag 29. oktober avviklet BFOs lokalforening på Lillehammer sitt årsmøte. Som leder ble major Arild Griegel gjenvalgt.

Møtet ble avviklet som ett "utvidet" lunsj møte, hvor deltakerne ble traktet med pizza og brus, samt smågodt.

Valgkomiteen hadde utført et godt stykke arbeid, slik at møtet forløp helt i henhold til saklista.

Etter endt årsmøte ble det åpnet for en spørsmåls - /dialog runde, hvor HTV ved FK KIS Mykland, LF leder Griegel og OTV Bråten, besvarte spørsmål og redegjorde for aktuelle saker.

Fokus i forhold til denne runden var rettet mot pågående omstilling, herunder at spesielt FK KIS miljøet, blir direkte berørt både i forhold til nedlegging/ flytting av FOHK og opprettelsen av GI INNI.

Av andre saker kan spesielt nevnes "behovet" for mer informasjon om hvor langt er etterarbeidet etter lønnsprosjektet kommet, og når kommer innføringen av ny "arbeidstidsavtale (ATF) for Forsvaret.

BFO Ørland har fått ny leder

Lokalføringsleder Lars-Johan Sollie og referent Wenche Rydning (ATV 330 skv avd Ørland)

Samme uke som det ble avholdt et par øvelser og FWIT, fant likevel flere medlemmer tid til BFO. De tok turen til Valhall for å være med på årsmøte.

Det siste året har Lars-Johan Sollie vært leder for lokalforeningen. Han ble avløst av Ivan Johnsen. Sollie forsvinner ikke fra BFO, han er nyvalgt nestleder i Region Midt-Norge.

BFO Ørland har nesten 190 medlemmer og er den største arbeidstakerorganisasjonen på Ørland hovedflystasjon.

Det nye styret er:

Leder: Ivan Johnsen

Nestleder: Cato Gundersen

Sekretærer: Jens Ole Kjølberg og John Morten Støkkan

HTV 138 Luftving og styremedlem: Nils Henrik Rønning

HTV FLO Base Trøndelag og styremedlem: Stig Snekvik

ATV 330 skvadron avd Ørland og styremedlem: Wenche Rydning

FN-dagen ble behørig markert

Kjell Erik Kalbakk, generalsekretær i Oslo FN- og NATO-soldaters ørening, delte ut roser i anledning FNs bursdag

I Oslo den 24. oktober, feiret veteranene FN-dagen med barnetog på Karl Johan og en markering på minnelunden på Akershus Festning.

- Alle våre lokalforeninger har program i dag. Blant annet kommer forsvarsministeren til markeringen ved Kongsberg kirke i formiddag, sier Kjell Erik Kalbakk, generalsekretær i Oslo FN- og NATO-soldaters forening. Nesten 800 barn, barneministeren og Oslos ordfører feiret FN-dagen med å gå i tog fra Slottet til rådhuset. Først i toget gikk Forsvarets stabsmusikkorps, FN-veteraner og ridende politi.

Kurs i privatøkonomi for BFO i Bodø

BFOs samarbeidspartner Randi Østborg holdt onsdag kurs i privatøkonomi for BFO medlemmer i Bodøområdet. Kurset hadde meget godt oppmøte og deltakerne fikk en god innføring i temaer som lån og renter, sparing og plassering, forsikringer, skatt og familieøkonomi. Deltakerne ble gjennom kurset bevisstgjort på at det er lurt å ta jevnlig vurderinger på både lån og pengeplasseringer. FBOT, Statens Pensjonskasse og Forsvarets låneordning del I og II ble fremholdt som de beste låneinstanser sammen med de muligheter Forsvarets Personellservice gir på lån og sparesiden. Medlemmene var fornøyd med de råd og vink som de fikk og ønsker selvfølgelig Randi velkommen tilbake til Bodø med sin årlige brief om skatt og ligning. Randi benyttet torsdagen til møte med de i BFO hun driver økonomisk rådgivning for. Mer om dette finner du på www.bfo.no under medlemsfordeler og rabattavtaler. Igjen en stor takk til Randi Østborg for vel gjennomført kurs.

Gunnar Eide/OTV/BFO/Midt Norge

Ys-stats topptillitsvalgtkurs 2008-2009

Samling 1

YS-Stat sitt topptillitsvalg kurs kjøres en gang i året med første modul 17.-19. november 2008. BFO stilte sterkt med 5 kandidater både fra sekretariat og ulike regioner. Totalt var det ca 25 stykker med på denne modulen fra mange av YS-Stat sine ulike forbund.

Som det seg hør og bør for gode og plikt-opplyllende offiserer benket vi oss sammen på den fremste besatte raden og fulgte nøye med på det som ble forelest. Noen av oss hadde tidligere gjennomført hele eller deler av BFO skolens moduler, så basis kunnskapene burde være på plass. Det var derfor knyttet stor spenning til om Topptillitsvalgt kurset kunne tilby ytterligere kompetanse påfyll innenfor temaene hovedavtalen,

pensjon, hovedtariffavtalens fellesbestemmelser, tjenestetvistloven og ikke minst tjenestemanns og arbeidsmiljøloven.

YS-Stat har gjort en god jobb med å få inn gode og dyktige forelesere til de ulike temaene. Disse kom både fra FAD og eksterne firmaer, men felles var at de besatt spisskompetanse innefor sine områder og ikke minst klarte å formidle dette på en god og lettforståelig måte.

Kursdeltakeren viste stor iver og det var mange gode spørsmål og diskusjoner underveis i kurset. Undertegnede sitter i alle fall igjen med en god følelse på at det som ble forelest på kurset har brakt oss videre i forhold til mer detaljkunnskap og innsikt i de ulike områdene. Denne kunnskapen vil vi selvfølgelig bringe inn i vårt daglige virke

som tillitsvalgte på ulike nivå i våre respektive avdelinger og regioner.

Så med denne modulen vel gjennomført kan jeg ikke annet enn å glede meg til neste modul som kommer i februar og håpe at den blir minst like bra som denne.

En "kurslig" hilsen fra
Fred Anton Mykland
HTV BFO FK KKIS Jørstadmoen

P.S. For de av dere som sitter på gjerdet og lurer på om dere bør søke kurs for å føle dere trygge i rollen som tillitsvalgte eller vurderer å ta tillitsverv så er svaret ja. Start med kursporteføljen som BFO kjører. Den gir god basiskunnskap på de mest nødvendige områdene dere trenger å vite noe om.

Styringsgruppemøte Forsvarets operative hovedkvarter (FOH)

Onsdag 13. november var styringsgruppen for etableringen av Forsvarets operative hovedkvarter i Bodø samlet på Sessvollmoen. Temaet var statusrapport fra de enkelte delutredningene, herunder veien videre. Generalløytnant Harald Sunde er opptatt av at mest mulig personell blir med i den nye organisasjonen som skal fungere som ett hovedkvarter fra 1. august 2009, selv om man i en overgangsperiode vil være lokalisert på to steder.

Prosjektet er inndelt i delprosjekter og styringsgruppen fikk en relativt detaljert status på arbeide så langt, men det er hevet over tvil at mye gjenstår. I kort ga prosjektleder Ob Bror Myrvang en status som følger:

- Organisasjonsforslag, oppsetningsplan og stillingsbeskrivelser behandles før jul
- Deretter kommer innplassering av personell, utlysning og tilsetning i ledige stillinger frem mot mai 2009.

Sjef FOH m/nødvendig stab og nødvendig organisasjonsledd for ledelse skal være på plass på Reitan pr 1. august 2009. En del av organisasjonen vil forbli i Stavanger i påvente av at det bygningsmessige skal bli ferdige. Den perioden kan nok strekke seg ut til 2011, slik det ser ut nå.

På samme tid avklares bolig og kvarterbehov og man undersøker allerede nå mht kjøp av boliger og etablering av nødvendig kvarter for å møte nødvendig behov ved etableringen pr 1. aug 2009. En komplett plan for nødvendige bygningsarbeider, hovedsakelig på Reitan skal fremmes til departementet på vårparten, som senere skal behandles i Stortinget.

Når det gjelder ivaretagelse av personell fikk vi et inntrykk av at dette er en prioritert oppgave. Her ble alt fra virkemidler til omstillingssamtaler, involvering av familier, informasjon om det nye hovedkvarteret og Bodø, til et for dårlig flytilbud behandlet. Ikke minst fikk vi en gjennomgang av hvordan styringsgruppen ser for seg en trinnvis overføring av personell og funksjoner til Reitan.

Kort sagt, det ser ut som om prosjektgruppen har kontroll på de forskjellige elementene i prosessen, men uansett ett godt inntrykk – det er de tiltak man tar for å ivareta personell, gi tidsriktig og korrekt informasjon til personell berørt som blir avgjørende i prosessen videre.

Sjef LDKN Admiral Trond Grytting fremholder at han skal bruke nødvendige ressurser for å sikre framdrift i arbeidet. General Harald Sunde, som prosjektansvarlig, avsluttet møtet med å fokusere på kompetanse og personell og pressiserer at han ikke vil flytte personell fra Stavanger til Reitan før de arbeidsmessige forhold, herunder bolig og kvarter kan tilfredsstille behovet.

Ragnar Dahl/Forhandlingsleder BFO

BFO region Viken på tur

Jammen dukket ikke BFOs tidligere leder opp i kjent posisjon, men for anledningen kledd som adm.dir i Forsvarets Personellservice. Didrik orienterte selvfølgelig om FP.

tidligere leder BFO, orienterte om FP. Han ga også tilhørerne et lite tilbakeblikk til tiden som forbundsleder. Etter 3 år som nestleder og 6 år som leder så har han satt sine tydelige spor i BFO!

Regionstyret gjennomførte konstituerende møte. Lars I Ullensvang ble valgt som regionstyreleder! Som nestleder ble valgt Morten Løvda! Båten snudde i København, og under landoppholdet så benyttet mange anledningen til å besøke julemarkedet i Tivoli eller spise dansk frokost i Nyhavn!

Tekst og foto: Pål Sævik, OTV BFO

UNDERVANNSBÅTVÅPENET FEIRER 100 ÅR

I den forbindelse inviterer Offisersklubben Periskopet alt tidligere og nåværende undervannsbåtpersonell (sivile, menige, matroser, befal og offiserer) til Jubileumstreff på Arenum i Bergen, 23. mai 2009. Pris er kroner 350,- pr. person (Det inkluderer arrangement fra 13.00 til 23.00 med måltider).

Send påmelding innen 1. februar 2008 til: Offisersklubben Periskopet, Postboks 26 Haakonvern, 5886 Bergen. Eventuelt på tlf. 55 50 33 15 eller 55 50 33 16.

Oppgi din tjenesteperiode ved påmelding.

For mer informasjon / påmelding, se også www.periskopet.no

BFO Jåtta

2007/2008 – årsberetning oppsummering

Godt oppmøte på årsmøtet til BFO Jåtta.

Nestleder BFO, Jens B Jahren var tilstede.

Siden styret ble valgt i november 2007, har det vært et travelt år. Det har vært et stort fokus på omstillingen i Forsvaret, samt den 7. ordinære BFO kongressen. Styret videreførte det arbeidet som var blitt lagt av Hovedtillitsvalgt BFO på FOHK i forbindelse med omstillingen.

Når det gjelder omstillingen så har styret vært aktivt med å gi sine innspill til FS 07, Iverksettelsesbrevet (IVB) og gjennomføringsdirektivet (GFD). Mange av momentene som styret har sendt inn sentralt har blitt videreført inn i det arbeidet som BFO har utført sentralt. Det være seg innspill til IVB eller i drøftingene av GFD, uten at vi kanskje føler at ledelsen i Forsvaret har tatt inn over seg

de utfordringene som vi har påpekt. Dette gjelder spesielt vedrørende tap av kompetanse ved nedleggelse av FOHK og opprettelse av FOH på Reitan.

BFO Jåtta har også i perioden vært en del av organisasjonsforum Rogaland. Dette forumet ble etablert som en konsekvens av at man så mange av forsvarsinstallasjoner i Rogaland forsvinne i FS07. Fagforeningene ved de forskjellige avdelingene fant da ut at en står sterkere sammen enn alene, og har i prosessen også fått hjelp av Stavanger Næringspark, samt det politiske miljøet i Rogaland.

Våren 2008 ble det lagt ned betydelig arbeid ved JWC/NCSA for å få etablert en arbeidstidsavtale. Dette ble gjort med

støtte fra BFO sentralt. Den 4-6 juni ble den 7. ordinære BFO kongress gjennomført, her var BFO Jåtta representert med to delegater, samt at leder satt som en del av Hovedstyret. I oppkjøringen til Kongressen bidro BFO Jåtta aktivt inn i sakene som ble debattert og spilt inn i Regionstyret. BFO Jåtta har i perioden vært representert i Hovedstyret som regionens valgte representant. Først ved leder BFO Jåtta Pia CB Fjærli, så etter Kongressen, ved nestleder BFO Jåtta Bjørn Vikås. Det er viktig å understreke at aktivitetene som er gjennomført er takket være et ekte engasjement og stor innsatsvilje fra noen få personer lokalt.

 Leder BFO Jåtta/Pia Fjærli

BFO Kjevik

Det ble gjennomført årsmøte på Kjevik den 30 oktober. 19 medlemmer var tilstede (ca halvparten av medlemsmassen). Årsmøtet forløp på tradisjonelt vis. Kenneth Johnsen ble gjenvalgt som lokalforeningsleder.

BFO sentralt var representert med Lars Kristian Danielsen som orienterte om aktuelle saker.

Det nye styret består av:

Kenneth Johnsen, Bård Sundt, Sten Rune Ludvigsen, Per Rommetveit, Thor Egil Juell, Tommy Pettersen, Bent J. Ingebrigtsen, Paul Serra, Espen Molnes.

*Gjenvalgt
lokalforeningsleder
Kenneth Johnsen*

Bfalets Fellesorganisasjon søker journalist/web-redaktør

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Ca 5000 tjenestegjørende medlemmer, og ca 9000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største organisasjon i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 50 lokalforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon. Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter.

BFO har synliggjøring og påvirkning som et av sine prioriterte satsningsområder. I den anledning søker vi etter en kvalifisert person til stillingen som journalist/web-redaktør..

I tillegg til journalistisk produksjon til BFOs websider vil en viktig del av arbeidet gå med til å gjøre BFOs syn og holdninger kjent ovenfor besluttsende myndigheter, viktige samfunnspolitiske aktører samt BFOs medlemmer. Det er utarbeidet egen stillingsbeskrivelse til stillingen.

Kvalifikasjoner:

- BFO søker en person med solid innsikt, interesse og forståelse for samfunnspolitiske spørsmål
- Du må trives midt i begivenhetene, og beholder roen i stressede situasjoner, samt ha evne til å få unna det som haster mest
- Vilje og evne til å utforske og utfordre
- BFO søker etter deg som har lyst på nye utfordringer i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø
- Du må være selvdrevet og ta initiativ og ansvar
- Du må ha evner til samarbeid
- Det er viktig for organisasjonen at du i tillegg til dette har gode skriftlige og muntlige fremstillingsevner
- Grunnet BFOs samlede teamkompetanse oppfordres spesielt kvinner om å søke.

Tjenestevilkår

- Stillingen lyses ut som vikariat frem til sept 09, med mulighet for videre fast tilsetting
- Stillingen hjemler permisjon uten lønn fra fast stilling i Forsvaret (jfr HA)
- store muligheter for egenutvikling i et spennende og utfordrende fellesskap
- lønn og tillegg etter avtale

Arbeidssted

Kontorplassering vil være BFOs sekretariat pt Karl Johans Gate 12. Noe reising må påregnes. Sertifikat og tilgang til egen bil er å foretrekke.

Spørsmål om vervet kan rettes til:

Leder BFO Eivind R Solberg, tlf 23 10 02 30/+47 934 08 550 (faglige spørsmål)

Sekretariatsleder Arild Helgesen, tlf 23 10 02 47/+47 934 99 445 (adm spørsmål)

Søknad

Søknad med kort CV og tjenesteuttalelser for de tre siste årene sendes til:
post@bfo.no
eller i vanlig post til:

BFO

Karl Johansgt 12J, Postboks 501 Sentrum
0105 Oslo

Merk konvolutten; Journalist/web-ansvarlig

Søknadsbehandling og -frist

Intervju må påregnes.

Søknadsfrist til denne stillingen er 6. Januar 2008, med tiltredelse snarest.

Samfunnets maktapparat smuldrer opp

Som forbundsledere for ansatte i Forsvaret, Tollvesenet og Kriminalomsorgen har vi med stor interesse og bekymring fulgt de siste ukers fokus på Politiforbundets kamp for bedre lønns- og arbeidsvilkår.

Vi ser det derfor som nødvendig å minne dere om at situasjonen i det øvrige av samfunnets maktapparat også lider under store mangler.

Dårlige lønns- og arbeidsforhold samt underbudsjettering har medført at vi nå ser oss nødt til å varsle samfunnet og politikerne om at grensen er nådd.

På tross av underbemanning, systematiske brudd på arbeidsmiljølovgivningen, bruk av ikke trent/ufaglært mannskap, utrangert utstyr og manglende driftsbevilgninger, har våre medlemmer gjennom lojalitet og dugnadsånd så langt sørget for å ivareta innbyggernes og samfunnets sikkerhet.

Som politisk styrte virksomheter blir Forsvaret, Tollvesenet og Kriminalomsorgen underlagt en styring og bevilgningspolitikk som har medført at situasjonen nå er prekær.

Samfunnets maktapparat er nå så svekket at vi ikke evner å gjennomføre de oppgaver som innbyggerne forventer at Staten stiller opp med for å ivareta landets samfunnssikkerhet og trygghet.

Vi forventer på denne bakgrunn at dere utviser like stor interesse for våre etaters situasjon og tar til orde for korrektive tiltak.

*Eivind Solberg
Forbundsleder
Befalets Fellesorganisasjon*

*Fredrik Støtvg
fung. Forbundsleder
Norsk Tollerforbund*

*Knut Are Svenkerud
Forbundsleder
Kriminalomsorgens Yrkesforbund*

BFO sponset sjømenn i fotballturnering på Lillehammer

"Cup er cup"

Som et ledd i en teambuildingsprosess, for å spre det glade budskap om livet på Operativ linje Maritime Jegeroperasjoner (OMJ), Marinens Jegervåpen (MJV) og Sjøkrigsskolen, og ikke minst som et kjærkomment avbrekk i en hektisk hverdag, dro et fotballag inkludert benkevarmere og waterboys over fjellet til Hurtigruta Cup på Lillehammer, Norges største innendørs fotballcup. Vi hadde mottatt sponsormidler fra blant

andre Befalets fellesorganisasjon (BFO), kadettforeningen Valkyrien og skolen, og med god planlegging og grundig trening og forberedelser før oppdraget skulle vi vinne, eller i hvert fall delta på, fotballkamper i god militær ånd.

Ønsket om å prestere har selvsagt gjort seg gjeldende, både i oppkjørings- og treningsfasen og under utførelsen. Likevel har det blitt poengtert innad i gruppa at denne turen ikke primært handler om fotball. I en hektisk og akademisk tung

hverdag er det viktig å komme seg opp fra skolebenken og jobbe sammen og bli kjent på andre arenaer. På fotballbanen, som er en arena der klassen har varierende kjennskap, får vi prøvd samarbeid og det å prestere på en uvant arena i praksis- og lysten på å vinne er like stor som på alle andre, kjente som ukjente, areanaer, samt konkurranseinstinkt og samarbeid

Turen over

Fredag gikk turen over fjellet i en fullsatt van som ble sponset av Marinens Jegervåpens treningssenter (MJV/T). Stemningen var høy fra første kilometer, og assosiasjonene til road trips a la amerikanske collegefilmer ble ikke revet bort før duoen bakerst i bussen bød på kromkaker og nypete fra termos. At vi kun hadde ett stopp for å innta et bedre måltid fra et gatekjøkken, gjorde at vi kom fram til Lillehammer tidsnok til å få en god natts søvn før kampene på lørdag. Vi var fremdeles med for å vinne, og uten litt søvn duger heltene dårlig.

Fotballen

I første kamp åpnet vi nervøst mot et på papiret dårligere lag. Ikke før Lynvingen, som gjorde comeback etter 15 år uten fotball, banket inn 2-0 følte vi oss trygge. I andre kamp møtte vi et klart bedre

VIKTIG MELDING!

Til våre fordelsmedlemmer som hvert år mottar BFOs almanakk. Forsendelsen av årets almanakk er på grunn av kapringsfare utenfor Afrikakysten forsinket (Force Majoure), og ankommer Norge ca en uke senere enn utgivelse av dette Offisersblad. Vi beklager dette og håper at dere har forståelse for at den sendes ut med neste nummer.

Stadig tjenestegjørende medlemmer kan kontakte sin nærmeste OTV (<http://www.bfo.no/index.php/bfo/sak/C136/>) for å få et eksemplar.

Luftforsvaret har fått fire nye jagerflygere som graduerte ved Sheppard Air Force Base, Texas, USA, i november 2008. Alle fire hevdet seg helt i toppen i sin klasse bestående av 23 elever fra USA og Tyskland. Fenr Fredrik Næs ble kåret til beste flyger på kullet og fikk tildelt priser for "best flying overall" og "top formation pilot". Alle fire skal videre på Introduction to Fighter Fundamentals trening (T-38C) i Texas, og F-16 trening i Arizona, før hjemreise til jagerflyskvadroner i Norge. Fra venstre: Fenrik Joakim Wesetrud, fenr Lars Saastad, fenr Fredrik Næs og fenr Tommy Tømmerdal.

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre. Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

Selges

Unifformsjakke T1 Sjøforsvaret, størrelse 54, nyrenset og lite brukt, med KI-distinksjoner. Kontakt selger på tlf 92691819

lag, og tapte noe ufortjent 2-0. Det betydde at tredje og siste gruppespillkamp var vinn eller forsvinn. Nå hadde "Hingstene fra Sjøkrigsskolen" fått spilt seg skikkelig varme, og kontrollerte greit inn til 2-0. Nå satt spillet "som ei kula", og det var både gjennombruddspasninger og bueløp i bakrom. Dette lovet godt for 1/64-delsfinalen som gikk av stabelen søndag morgen.

I hallen neste morgen var stemningen blant Sjøkrigsskolens delegasjon til å ta og føle på- nå skulle vi vise hva vi var gode for. Etter at kampen begynte så alle de fremmøtte fort at det var klasseforskjell på lagene. Bare en keeper i Thomas Myhre-klassen holdt gjengen fra OMJ-linjen inne i kampen. Etter at 2/3 av kampen var spilt måtte han dessverre gi tapt mot en knallperle i vinkelen fra kloss hold. Da hadde vi intet valg annet enn å gå til fullt frontalangrep på motstanderens forsvær. Det gikk som det ofte går, og etter en kontring hentet rett ut fra lærebøkene måtte den tapre keeperen igjen strekke våpen mot motstanderlagets svar på Zidane. Sjøkrigsskolen måtte gå slukøret av banen etter et 2-0 tap, men etter spill og sjanser kunne det godt blitt både 5 og 6-0. Innsatsen var god, og alle hadde bidratt med sitt beste. Da var det en trøst, om enn mager, at laget vi tapte mot gikk helt til finalen, der de gikk på et knepent tap.

Endstate

Vi gjorde så godt vi kunne, men kom ikke spesielt langt. Vi var ikke manifestasjonen av en cup-bombe som kommer som en ukjent Askeladd og slår de store og mer meritterte. Likevel er det hold i den gamle klisjeen om at cup er cup. På turer som dette skjer det alltid mye moro, mye uforutsett og uventet, noe de som er med på å skape et bedre samhold og kameratskap blant dem som er med. Og det var jo i bunn og grunn derfor vi dro over fjellet til Lillehammer.

www.laserwood.no

KVALITET TIL GUNSTIGE PRISER

- Crester
- Plaketter
- Utmerkelser
- Premier
- Gaver
- Medaljer

Lasergraving
Heraldik-støp
Tre-Metall
Akryl-Glass

Også små antall

Eik ind.område • 3036 Drammen
salg@laserwood.no • Tlf.: 32 88 12 00
<http://www.laserwood.no>

Laserwood
20 år • 1986-2006

OMSTILLINGSBREV NR 7/2008

Det er slitsomt å drive omstillingsarbeid, når forutsetninger og grunnlaget for arbeidet endrer seg ut fra enkeltpersoners mening om hva som skal gjøres. Forsvarssjefens gjennomføringsdirektiv (FSJ GFD) var klar, helt til sjef Forsvarsstab måtte gi ut sin egen operasjonsordre – da begynte det å skjære seg. Når man i tillegg ikke evner å informere i samsvar med Hovedavtalen - er det ikke rart det går galt. I skrivende stund er dette en problemstilling som forhåpentligvis er løst når du leser dette.

Forsvarssjefens Gjennomføringsdirektiv (FSJ GFD)

Som vi har skrevet tidligere har vi vært sterkt kritisk til tidsplanene som ble en konsekvens av Forsvarsdepartementets presiseringer, endringer og tillegg (PET) nr 13. Det kunne ha gått bra, om ikke det hadde kommet for mange nye og ukjente elementer inn fra sidelinjen og helt i sluttfasen før lokal behandling. I siste omstillingsbrev, ba vi Forsvarsministeren lese regjeringens eget dokument for ny ledelsesplattform i Staten – denne oppfordringen går nå også til Forsvarssjefen og sjef Forsvarsstab, spesielt henvises til Plattform forledelse i Staten side 11.

Plattform for ledelse i staten – side 11 – refleksjon

- Lag et kart over dine viktigste samarbeidsrelasjoner
- Hvem samarbeider du godt med og hvorfor?
- Hvordan kan disse erfaringene hjelpe deg til å samarbeide bedre med dem du samarbeider mindre godt med?
- Hva er de største utfordringene for å få til et godt samarbeid? Hvordan kan du møte disse utfordringene?
- Hvor ligger de største utfordringene når det gjelder samordning?
- Hvordan vil du møte disse utfordringene?

BFO har skriftlig fremmet krav om en erfaringsdiskusjon på hvordan samarbeidet fungerer mellom partene. Dette er gjort med henvisning til Hovedavtalen i Staten (HA) § 1.11. Et av hovedtemaene må være informasjon, medbestemmelse og inkludering, som grunnlag for et konstruktivt samarbeid. Det blir feil å si at dette samarbeidet fungerer bra i dag, når det gjelder omstillingen.

Forberedelsene til hovedavtaleforhandlingene godt i gang

Det er Hovedsammenslutningene og for vår del, YS Stat, som er part ovenfor Staten ifm

Leder YS S Medbestemmelse-, omstillings- og IA-utvalg Edvin Værøy og spesialrådgiver Ingunn Bråthen leder forberedelse til reforhandling av Hovedavtalen.

reforhandling av Hovedavtalen i Staten. BFO har deltatt i YS S forhandlingsdelegasjon ved de siste reforhandlingene og ingenting skulle tilsi en endring av denne praksis.

BFO startet sine forberedelser på forsommeren ved å sende ut et spørreskjema om hva som fungerer bra og hva som fungerer dårlig mht bl.a. medbestemmelse og inkludering. BFO fikk inn svar og flere lokalforeninger har listet opp de samme utfordringene. I hovedsak går tilbakemeldingene ut på at de tillitsvalgte ikke får tid nok til å fylle rollen som tillitsvalgt, for korte tidsfrister i en hektisk hverdag og manglende informasjon. Av andre forhold som ble spilt inn var straffereaksjon ved bevisste grove brudd på HA og de lønsmessige forholdene for TV når møtene strekker seg utover arbeidstidens slutt. BESO fremmet krav om at dagens tekst hva gjelder kjønnskvalifisering videreføres (ingen skjerpning).

Hovedavtale/- omstillinga og IA-utvalget i YS Stat, som ledes av Personellforbundets leder Edvin Værøy, behandlet alle innspill fra de respektive forbundene på oktober møte. Utvalget ga også sine innspill til YS Stats handlingsplan for 2009 vedrørende:

- Medbestemmelse og omstilling
- Rekruttering av tillitsvalgte

Siste nytt fra departementet (FAD) er at forhandlingene om ny HA i Staten ikke starter opp før etter nyttår. Det er ventet at Staten ønsker å implementere flere elementer av Ledelses-plattformen i Staten, som hovedsak, men vi ser ikke bort fra at det kan komme forslag om andre forhold. Det holder å nevne at Staten helt fra 2001 har forsøkt å fjerne IKT-paragrafen.

FSJ Virksomhetsplan (VP) Rettelser & Tillegg (R&T) – 23. oktober

Forsvarssjefens Virksomhetsplan og Forsvars-

budsjettet er to av områdene hvor medbestemmelsen fungerer veldig bra, Stryk det med rødt. Det virker nesten som om FSJen er vaksinert fra å bruke de fora som har opparbeidet en kompetanse mht helhetsoversikt, samarbeid og løsninger innenfor rammen av Hovedavtalen. Av de saker som var oppe på dette informasjonsmøte nevnes:

- Tiltak FSJ burde iverksette mht målsettingen om en økt kvinneandel i Forsvaret. Målsettingen er vi alle enige i, men alle målsettinger gir noen konsekvenser vi bør ta stilling til.
- Krav om informasjon vedrørende klargjøring av ansvar og myndighet for nye DIF-sjefer.
- Det ble fremført bekymringsmeldinger mht øket belastning ved FOHK.
- På spørsmål om når man kunne forvente en anbefaling mht FRIFLO, var svaret medio november (men som kjent – dette drøyer i tid)
- Avslutningsvis kom diskusjonen om OT og den kritikken som blir ansatte til del når man overstiger grensene. Det ble etterlyst et initiativ for å endre FIF slik at det kun gis mulighet til å rapportere innenfor lovens rammer.

Møte om stillingsvurderingssystemet – 23. oktober

Alle organisasjonene var innkalt, men BFO valgte å melde avbud, da dette kun gjaldt sivile stillinger. Partene er enige om at en partssammensatt arbeidsgruppe skal gå gjennom poengberegningen som legges til grunn for fastsetting av stillingskode, følgelig er det som fremlegges av arbeidsgiver, kun arbeidsgivers synspunkt. Dette er presisert i referatet og vi forutsetter at lokal arbeidsgiver har kommunisert dette standpunkt i lokale drøftinger.

BFO henviser til at vi ifm drøftinger av FSJ GFD krevde at man innarbeidet PET 15/17, som gjelder endringer i gradssystemet på militær side. Kravet var begrunnet med at vi ikke ønsket en ny og omfattende omstilling, allerede tidlig i 2009. Dette sa Forsvarssjefen nei til og stor var overraskelsen da vi i utkast nr 2 til virksomhetsplanen for 2009, kunne lese at nå skulle disse PETene materialiseres. Enda større ble overraskelsen når sjef Forsvarsstab gir ut konkrete pålegg om endringer til flere FDUS-sjefer uten at vi er informert. Dette må karakteriseres som et bevisst brudd på Hovedavtalen i Staten.

BFO forutsetter at våre tillitsvalgte forholder seg til avtalen om stillingsvurdering, herunder poengskala. Vi forutsetter videre at lokal

arbeidsgiver har informert partene lokalt om den enighet som på papiret foreligger sentralt. Enhver omgåelse av dette må defineres som et bevisst brudd på Hovedavtalen.

Retningslinjer for Forsvarets stillingsbeskrivelse

Partene har drøftet retningslinjer for utarbeidelse av stillingsbeskrivelser i Forsvaret. BFO legger til grunn at det er disse retningslinjene som brukes i arbeidene frem til jul. Det er arbeidsgivers ansvar å sikre at det vi er enige om sentralt, blir iverksatt lokalt. BFO legger de nye retningslinjene til grunn for den sentrale behandlingen. Stillingsbeskrivelser som ikke tilfredsstiller de nye retningslinjene vil måtte bli omarbeidet.

BFO klargjorde sitt standpunkt ifh krav om at avdelingene måtte gjennomgå dagens stillingsbeskrivelser mht til innplasseringsløpet. Det er denne gjennomgangen som danner grunnlaget for innplassering i ny struktur.

FSJ VP R&T 9 – 6. november

Det første vi drøftet var R&T nr 3 til sjef Forsvarsstabs ordre nr 1 for oppfølging av FSJ GFD. Når rettelser og tillegg er utformet som en 5-punktsordre gir det noen signaler om hvilken kurs ny sjef Forsvarsstab har valgt. I prinsipp strider denne formen mot mine begreper på hvilke virkemidler arbeidsgiver bør bruke i medbestemmelsens tegn. Det er innhold, sak og tema som er gjenstand for medbestemmelse, ikke uttrykksformen. R&Ten omhandlet etablering av en strukturforvaltning som sikrer at ny struktur blir lagt korrekt inn i Forsvarets datasystemer.

Fra arbeidsgiversiden Underdirektør Terje Volden, forhandlingsleder Marit N Evenstad og oberst Knut Bjørn Medhus.

Overføring av systemansvar for elektroniske sikringssystemer i Forsvaret. Fra 1. januar er Forsvarets sikkerhetsavdeling kravstiller og ansvarlig for kontroll- og sikkerhetsinspeksjoner, Forsvarsbygg skal være ansvarlig for anskaffelse og forvaltning av materiell, mens bruker er definert til å være den enkelte DIF. Ovenstående betinger en omstillingsavtale mellom Forsvaret og Forsvarsbygg, denne har vi allerede behandlet på uformelt grunnlag – nå gjenstår forhandlingene om avtalens innhold.

Forvaltningsregime av Forsvarets boliger og kvarter

Mandat for en partsammensatt arbeidsgruppe som skal klargjøre forvaltningen av boliger og

kvarter er drøftet. BFO krevde at dagens praksis mht vurdering av behov og fordeling videreføres som i dag, dette var det enighet om. Det forventes at ny boligfordelingsmodell innføres fra 1. januar 2010.

Årsverksutviklingen i Forsvaret

Ved utgangen av september hadde vi et årsverksforbruk (ÅV) på 16472, dette er 140 ÅV mer en rammen gitt i FSJ VP for 2008. Iht rammen fra Forsvarsdepartementet kan vi forbruke et gjennomsnitt på 15 900 ÅV i år. Forsvaret har altså et overforbruk på 4-500 ÅV. I Forsvaret er vi samstemt i at arbeidsbelastningen er for høy, vi trenger flere årsverk eller en redusert oppdragsportefølje. Det blir galt å bygge opp, uten budsjettmessig dekning.

Bestemmelser for bruk av virkemidler

Den fulle betegnelsen er: "Bestemmelser for bruk av særskilte virkemidler ved omstillingen i Forsvaret" for perioden 2009-2012. Vi beskrev tiltakene i siste utgave av Offisersbladet. Nå er det slik at bak alle positive tiltak, er det alltid noen skår i gleden: Følgende to tiltak regnes som lønn og er skattepliktige:

- Flytting – boligkjøp/salg. Her er begrensningen kr 80 000.- (unntaksvis kr 100 000) for legitimerede og faktiske utgifter ifm kjøp og salg av bolig ifm flytting (meglerhonorar, tinglysningsgebyr, dokumentavgift og eierskifteforsikring). Summen som innvilges ansees i sin helhet som lønn og skattlegges.
- Barnehageutgifter i inntil 2 år. Det kan etter søknad dekkes barnehageutgifter i inntil 2 år for de som flytter med til nytt tjenestested. Tiltaket kan iverksettes fra 1. januar. Tilskudd regnes i sin helhet som lønn og vil bli skattlagt.

Møte i Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg – 18. nov

Underdirektør Oddhild Borge og Sjef Forsvarsstab Viseadmiral Jan Erik Finseth forbereder neste sak.

Dette var et ekstraordinært møte, som skulle behandle forhold rundt bl.a. endring av arbeidsgiveransvaret i Forsvaret. BFO fremmet allerede i mars krav om at partene utredet konsekvenser av et endret arbeidsgivernivå, kravet ble senere gjentatt ved en rekke anledninger både i FHAMU og gjennom formelle møter med arbeidsgiver. Det eneste Forsvarssjefen har vært opptatt av å utrede er hva det innebærer å være DIF-sjef og da i særdeleshet hvilke dokumenter dette er

beskrevet. BFO vil hevde at Forsvarssjefen unngår problematikken, usagt av hvilken grunn. BFO har mange spørsmål og blant disse nevnes som eksempler:

- Hva er beveggrunn for at organisasjonene systematisk holdes utenfor mht informasjon om ressursbruk, implementering av PET nr 15/17 og overordnede føringer for omstillingen?
- Ved å gå fra 72 til 21 driftsenheter med noe forskjellig fullmakter, innebærer betydelig større driftsenheter. Hvordan skal medbestemmelsen håndheves innenfor tariff og omstilling og på hvilket nivå?
- Det å beskrive de nye DIF-sjefenes juridiske ansvar er enkelt, det problematiske er å beskrive tilsvarende redusert juridisk ansvar på lavere nivå. Dette er en del av den etterlyste konsekvensbeskrivelsen.
- FSJ har delegert stillingsfullmakten til generalinspektørene mfl. til det som etter 1. januar blir Forsvarssjefens direkte underlagte sjefer (FDUS). Hvilke konsekvenser dette har for arbeidstakerorganisasjonene er uavklart.
- Blir det færre oppgaver iht AML, herunder oppfølgingsoppgaver og forvaltning av personell ved de DIFer som blir Budsjett- og resultatansvarlig (BRA) etter 1. aug 2009? BFO ber arbeidsgiver liste opp hvilke oppgaver nye BRAer ikke skal utføre i relasjon til AML § 1-8 (2). I denne sammenheng ber BFO arbeidsgiver avklare hvor militært og sivilt personell er tilsatt, dette må etter BFOs skjønn, legges til grunn når man skal definere arbeidsgiveransvaret ifh til loven.
- BFO ber arbeidsgiver definere de juridiske forpliktelser og begrensninger for det å være sjef for en avdeling på BRA-nivå i ny struktur (les eks dagens HSTY).
- De FDUSer som ikke har et ressursmessig grunnlag for å etablere en tilstrekkelig stab for å ivareta sine nye oppgaver (bl.a. FSS, INI, FSAN). Hvordan skal disse sikres ressurser?
- Er det lagt inn som forutsetning at nye FDUS-sjefer skal utarbeide en fullmaktsmatrise for underlagte enheter. Hva er i så fall ressurspådraget for denne forutsetningen (Hvor mange årsverk)?
- Hva gjelder fra 1. januar til 1. august 2009 mht utøvelsen av medbestemmelse? FSJen foreslår en interimsløsning, det må han gjerne gjøre, men da må han fortelle oss hva den går ut på – så får vi se om vi blir enige. Enn så lenge holder han kortene tett inntil brystet, og årsakene til dette er for meg komplett uforståelig.

Jeg er trygg på at leder BFO fatter sin beslutning, om egen tilnærming, den dagen Forsvarssjefen evner å legge frem en konsekvensbeskrivelse, som inkluderer arbeidstakerorganisasjonene og verneorganisasjonen, - enn så lenge har alt vært konsentrert om å løse arbeidsgiverrollen. Slik jeg vurderer det tenker FSJen ensidig på AML, men glemmer alt annet avtaleverk arbeidsgiver

Nestleder BFO Jens B. Jahren sier Forsvarssjefen ikke kan delegere organisasjonenes selvstendige forhandlingsrett.

også er satt til å håndheve. Da har han i beste fall dårlige rådgivere, men jeg tillegger FSJens større kunnskap enn å legge skylden på egne ansatte, sier nestleder Jens B. Jahren i BFO.

Ny pensjonsreform og hva den betyr for oss

BFO er blitt utfordret på det å skrive noe om pensjon. Det gjør vi så gjerne for vi sitter med betydelig kompetanse. Vi presenterer pensjonsreformen i en kortutgave på nyåret, men her tar jeg for meg de mest stille spørsmål.

Spørsmål: Pensjonsreformen får innvirkning på oss alle, om vi er pensjonist eller yrkesaktiv. Hva er konsekvensene for de som allerede har gått av på pensjon fra Forsvaret. Ingen nye prinsipielt sett for pensjons fra Statens Pensjonskasse reguleres med den samme prosentsatsen som folketrygdens grunnbeløp reguleres med. Det nye er at denne reguleres med 0.75 % enn gjennomsnittlig lønnsoppgjør. Dette betyr at avstand mellom de som får pensjon og de som mottar lønn blir større for hvert år som går.

Spørsmål: Hva er pensjonsgrunnlaget for oss som slutter i Forsvaret? Pensjonskassen har en garantiregel som sikrer at medlemmet får best mulig uttelling uansett når man har hatt inntekten. Normalt vil den siste månedslønnen representere den måneden med høyest inntekt og da legges dette til grunn. Om så ikke er tilfelle har SPK en gjennomsnittsberegning av de beste årene, og er denne større legges denne til grunn.

Spørsmål: Hva om jeg slutter før oppnådd aldersgrense? For det første økes opptjeningsstiden fra 30 til 40 år og du kan tidligst få utbetalt pensjon fra fylte 65 år. Her vil normalt en gjennomsnittsberegning av lønnen legges til grunn.

Spørsmål: Hva med særaldersgrensen, er den i fare?

Bare for å skape litt interesse gis dette tema spesiell fokus i neste utgave. (Når sant skal sies lagde jeg det spørsmålet selv).

Dette var en liten forsmak på hva som vil komme i neste Offisersblad. Jeg oppfordrer de som har spesielle spørsmål om pensjon om å sende disse til ragnar.dahl@bfo.no Vi besvarer spørsmålene i påfølgende Offisersblad, i noe vi håper skal bli en egen pensjonistspalte.

Leder BFO inviterer Forsvarssjefen til konstruktive samtaler for å etterleve intensjonene i Hovedavtalen inn i 2009.

Avslutning 2008 - oppsummering av omstillingen i grovt

Vi har gjennom omstillingsbrevene gitt en tilbakemelding på hva som har skjedd på de fleste forhold som vedrører omstillingen av Forsvaret. I disse tider er det jo populært å gi en årskavalkade og jeg skal gjøre det i korthet, som følger:

- Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU) blir kurset på Oscarsborg i februar, utvalget begynner å fatte vedtak.
- FHAMU utarbeider et grunnlag for dreiebok for Forsvaret, vi fattet vedtak om å konsekvensutrede endringer i arbeidsgivernivået, ny AMU-struktur og at bestemmelser for omstillingen skulle utarbeides
- Stortingets behandling av Pr nr. 48 ble på mange måter et spill for galleriet, sakene var avgjort på forhånd, men slik er demokratiet. Det som er uvant var at FD ikke tok innover seg Stortingets vedtak vedrørende HV. I prosessen frem til stortingsbehandlingen var nåverdi-beregningene et mye omdiskutert tema. I ettertid ser vi at det har ingen praktisk konsekvens hva gjelder budsjettildelinger.
- Vi ble lovet informasjon om Forsvarssjefens gjennomføringsdirektiv, FDs iverksettelsesbrev og veien videre tidlig i juni. Fristen ble skjøvet på flere ganger i juni og juli, men FDs iverksettelsesbrev kom ikke før 18/7 og da var de fleste på ferie. Snakk om timing.
- I august blir partene i Hovedavtalen enige om dreiebok for omstilling i perioden 2008-2012 med utgangspunkt i FHAMUs anbefaling. Vi får utdelt FDs PET til årets virksomhetsplan (forskuttering av langtidsperioden) og rett etter FSJs utkast til gjennomførings-direktiv.
- I august/september drøftes FSJ GFD for langtidsperioden 2009-2012 og rett etter sendes en R&T til virksomhetsplanen for 2008

om å implementere det samme. BFO stilte krav om at man måtte ta evt gradsendringer med en gang, for å unngå to omstillinger, men FSJen sa nei. Drøftingene var ferdig 4. september, men ble først sendt ut 15/9. På samme tid begynner arbeidet med FSJ virksomhetsplan for 2009.

- I september får vi skifte av sjef Forsvarsstab og noe skjer i staben, ikke minst med graden av medbestemmelse. Kompetansemangel, dårlig rådgivning, eller ønske om å demonstrere lederskap. Uansett hvem som fatter beslutningen, vår kritikk går til Forsvarssjefen. På samme tid blir et omstillingsforum etablert. Dette var et fornuftig valg, men etter hvert fikk heller ikke dette forumet tilstrekkelig informasjon til å gi de rette rådene.
- I oktober kommer Forsvarsbudsjettet. Tilsynelatende bra, men i praksis et meget anstrengt budsjett, vi får ikke mindre utfordringer i 2009, enn vi har hatt de siste årene – snarere tvert om. All omstilling, utover EBA-investeringer av noe størrelse, må tas innenfor de enkelte kapittelansvarliges budsjetttrammer. Vårt spørsmål er om dette er tatt hensyn til i virksomhetsplanen for 2009.
- I oktober/november klarer vi å etablere partssammensatte grupper i samsvar med FSJ GFD, men de av oss som deltok i møter mht Forsvarsbudsjettet, virksomhetsplanen og gjennomføringsdirektivet fant raskt ut at arbeidsgiver kommuniserte på flere forskjellige kanaler, noe som skaper betydelige utfordringer.
- Vi har deltatt i samtlige arbeidsgrupper vi er blitt invitert til å delta i. På tross av et dårlig utgangspunkt mht tid, kunne det se ut som om arbeidsgiver hadde satt inn tilstrekkelig ressurser for å imøtekomme en ekstrem tidsplan. Men her kom det nok endringer samme uken drøftingsgrunnlaget ble sendt ut til lokal behandling (INI og Hæren).

I sum har dette omstillingsåret vært spesielt, i sum er BFO svært lite fornøyd med Forsvarssjefens etterlevelse av Hovedavtalen, når det gjelder omstillingen og særlig fra 2. juli og fremover. Vi BFO har tilskrevet Forsvarssjefen, så får vi se om han får tid til å svare.

Det kommer en jul i år også!

Det beste med julen er at det kommer et nytt år, med nye muligheter. I år tør vi antyde at Forsvarssjefen har lagt et dårlig grunnlag for samarbeidet i 2009, nettopp fordi vi ikke kjenner konsekvensene av det nye. Da er det vel vi som er lite opplyste, ikke engasjerte eller ikke ønsker de ansattes beste. Vi kan forsikre alle medlemmer om en ting, vi har medlemmenes interesser i fokus og med denne forsikringen ønsker vi dere alle en riktig god jul og et fredelig nytt år.

God Jul fra omstillingsgjengen!

jens.jahren@bfo.no, rune.rudberg@bfo.no,
tom.skyrud@bfo.no og ragnar.dahl@bfo.no

Av John Berg,
forsvarsanalytiker

Britene satser i Afghanistan

For deployering til Afghanistan planlegger britene nå å anskaffe 700 nye kjøretøyer, til en verdi av 700 millioner pund, skriver Ben Goodlad i Jane's Defence Weekly. Halvparten av pengene vil gå til 400 nye Wolfhound, Husky og Coyote tunge, middelstunget og lette TSV (Tactical Support Vehicle). Spesielt Wolfhound'ene skal ha høy minebeskyttelse.

Britenes BvS 10 Viking (lettpansrede beltekjøretøyer bygget av Hägglunds etter samme konsept som BV206) skal erstattes med ca. 100 Warthogs, såvidt det fremgår fordi Viking'ene har vist seg å ha for dårlig plass i lasterommene. Warthog'ene skal imidlertid også ha bedre beskyttelse. Erstatteren kan bli Viking Mk 2. Denne versjonen får Nivå 2a og 2b minebeskyttelse for fremre og bakre vogn, ny motor og noe bedre pansring, skriver Christoffer F. Foss. Maks nyttelast nær dobles til minst 5,8 tonn uten at maks totalvekt går opp med mer enn ett tonn, til noe over 13 tonn. I løpet av et års tid vil et IBD aktivt forsvarssystem bli testet på kjøretøyet. Opprinnelig svenskeide Hägglunds i Örnsköldsvik eies nå som kjent av britiske BAE Systems.

Et system for veiklarering, med stor evne til å finne og rydde IED'er (Improvised Explosive Devices) skal utvikles basert på tre kjøretøytyper, Mastiff, Buffalo beskyttet rydder og High Mobility Engineer Excavator.

Andre land i Afghanistan

Polens Task Force White Eagle har overtatt ansvaret for den afghanske provinsen Ghazni etter amerikanerne og har nå også personell i den amerikansk-ledede PRT (Provincial Reconstruction Team) i provinsen.

Nederland har nylig frigitt informasjon om offensiven Bor Barakai i Uruzgan for å rydde opp rundt provinshovedstaden Tarin Kowt. Mer enn 1000 ISAF hovedsakelig helikopterbårne personell deltok. Det ble funnet ganske betydelige mengder sprengstoff og ammunisjon, og en del våpen, men bare en Taliban ble drept.

Australia har for en periode trukket sine to CH-47D Chinook helikoptre ut av Afghanistan mens Canada har overtatt den første av seks Chinook som er kjøpt fra US Army. Helikoptrene befinner seg allerede i Afghanistan. Overføringen vil være fullført i februar 2009.

Brasils kampflykonkurranse

Brasil nærmer seg beslutning i sin kampflykonkurranse, der de tre finalistene er franske Dassault Rafale, amerikanske Boeing F/A-18E/F Super Hornet og svenske Saab JAS 39 Gripen NG. Antall fly som skal anskaffes er 36 med opsjon på ytterligere 84. Finalistene skal levere endelig bud innen 2. februar 2009.

Svært viktig blir finalistenes planer for partnerskap med Brasils avanserte flyindustri Embraer, som produserer business jets og det avanserte trenings- og lette angrepsflyet Tucano og Super Tucano. I angrepsversjon brukes Super Tucano av Brasil og Colombia i jakten på organisert kriminalitet, som i stor grad benytter fly og helikoptre i de store, velkjente jungelområdene i regionen, og til angrep mot kriminelle bakkemål. Bolivia blir neste land med Super Tucano i disse jobbene.

Russere i Venezuela

Det var ikke bare Tupolev Tu-160 Blackjack bombefly russerne sendte til Venezuela tidlig i høst. Også den 26.400 tonn (fullastet) Kirov-klasse slagkrysseren Petr Velikij og den 8.950 tonn (fullastet) Udaloy II-klasse jageren Tsjabanenko tok veien dit fra Murmansk.

Canada satser i Afghanistan

For deployering til Afghanistan planlegger Canada å anskaffe et nytt 30-40 tonn CCV (Close Combat Vehicle) og et TAPV

(Tactical Armoured Patrol Vehicle), skriver Sharon Hobson i Jane's International Defence Review.

CCV'en sammenlignes med en stridsvogn men med mye lettere bevæpning, en 30-50 mm kanon, en 12,7 mm eller større og et mg. Den kan bli hjulgående. TAPV'en skal erstatte RG-31 pansrede feltvogner men må ha bedre mobilitet, omtrent på nivå med LAV III (Piranha III), og god beskyttelse. Den blir trolig hjulgående men kan bli beltegående.

Dette er også investeringer for fremtiden. "Hvor vi enn skal operere i fremtiden, må vi regne med at deler av trusselscenariet vil ligne det vi har nå, med selvmordsbombere, miner, IED'er." sier generalløytnant Andrew Leslie.

Indiske atomubåter

India nærmer seg overtagelse av den russiske atomdrevne Akula I-klasse angrepsubåten Nerpa og tar dermed et skritt videre mot operativ tjeneste med landets egen atomdrevne ubåtklasse ATV (Advanced Technology Vessel).

Dette er resultatet av et meget langvarig samarbeid. Så sent som i januar 1988 lånte India en Charlie I-klasse atomdrevne angrepsubåt fra daværende Sovjetunionen, for noen år. Charlie I var på 5.000 tonn neddykket. Den første Charlie I kom allerede i 1968 og det var flere ulykker med disse ubåtene. Indias ATV er basert på denne foreldede og forholdsvis lite vellykkede klassen, men formodes å være betydelig forbedret. ATV er på 6.000 tonn og har vært under utvikling siden 1970-tallet, med tett sovjetisk og senere russisk støtte. ATV ventes i tjeneste tidligst i 2010, og da bare som en "demonstrator".

Akula I-klassen er på 10.700 tonn neddykket. Nerpa er en forbedret versjon og ble påbegynt allerede i 1986, men byggearbeidene ble stanset i en årrekke da Sovjetunionen brøt sammen. Nerpa og et søsterfartøy som led samme skjebne ble allerede den gangen tilbudt til India.

BFO

BEFALETS FELLESGRANISASJON

UNIK FORSIKRING GJENNOM BFO

Lavt innskudd og høy dekningsgrad!

BFO tilbyr sine medlemmer forsikringer som også gjelder i krigsområder!

Forsikringen gjelder fra den dagen du tegner den uten ekstra kostnad.

Gratis innboforsikring for int ops (containerforsikring).

BFO har egne kontaktpersoner for deg som reiser ut.

Sammenlign gjerne BFOs forsikringer med andre.

Forsvarets Personellservice

Slutter du i Forsvaret?

Gjør vi oppmerksom på at du har full mulighet til å opprettholde ditt medlemsskap i Forsvarets Personellservice.

Har du først meldt deg ut og ikke har tilknytning til Forsvaret kan du ikke melde deg inn igjen.

– Det lønner seg å være **FP**-medlem –

Int ops forsikring/BFO pakken

Kontaktpersoner for personell i utlandet er Per Iver Nordset og Jimmy Bjerkansmo.

BFO-pakken er en forsikring bestående av liv, uføre og ulykke og koster kr 264,- pr mnd.

- Forsikringen gjelder verden over døgnet rundt.
- Forsikringen gjelder Int ops/krigsrisiko ved død og uføre uansett oppdrag
- Ved død utbetales ca 1 million til fylte 50 år, deretter nedtrapping.
- Ulykkedelen gjelder også for sivile ulykker ved Int ops-tjeneste.
- Ulykkedelen omfatter risikosport som dykking, fallskjermhopping og klatring også i fritiden – uten tillegg i prisen.
- Ulykkedelen gjelder også på fritiden for din familie. Hvert familiemedlem er forsikret for ca 2.5 million ved 100% invaliditet.
- Du er også forsikret gjennom Forsvaret.
- Meld fra til Forsvarets Personellservice for å få gratis Containerforsikring.

(Beløpene er regnet ut fra G-beløp pr 010508)

For mer informasjon www.bfo.no eller kontakt BFO på tlf 23 10 02 20

FP gir sine medlemmer:

• Høy rente på innskudd	• Store rabatter på forsikring	• Gruppeliv
• Gode lånebetingelser	• Gratis betalingsoppdrag	• Diners
• Nettbank	• Gebyrfrie tjenester	• Esso
• Personlig service		

Vil du vite mer om **FP**-tilbudene?

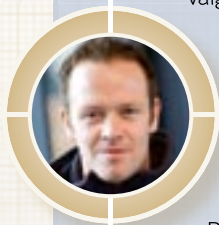
Besøk vår hjemmeside på www.fpservice.no

Eller kontakt oss på telefon: siv. 2309 2400 mil. 0510 2400 – fax 2309 2499

E-post: fp@fpservice.no Post: Postboks 1493 Vika, 0116 Oslo

Husk: Meld deg inn!

Vellykket høstkonferanse

Da var en ny vellykket høstkonferanse over og nytt styre er valgt. Høstkonferansen ble som vanlig gjennomført på Hotel Arena på Lillestrøm. Mange delegater kom fra de forskjellige skolene og utdanningene, og mange meninger og synspunkter ble luftet. Krigsskoleutdanningen har som resten av forsvaret gjennomgått store forandringer de siste årene. Vi har gått over til en treårig høyskoleutdanning som gir Bachelorgrad, i tillegg har gjennomgående utdanning blitt innført. Selv om kadettene er jevnt over

enige i at den utdanningen vi får er særdeles god, så er det mye å jobbe med. Mange føler at de rent militære fag blir gjenstand for nedprioritering opp mot et høyere akademisk nivå på utdanningen, samt at det er mye usikkerhet rundt de forskjellige veiene man kan gå for å oppnå krigsskolestatus. I den anledning holdt en representant for FIH en redegjørelse for konferansen opp mot at de ikke har krigsskolestatus, men likevel går en Bachelorutdanning. Konferansen lyttet og vi bestemte at de vil få en representant i Landstyret med tale og forslagsrett, samt at landstyre vil se videre på deres status. Vi i det nye styret skal videreføre det gode arbeidet som det forrige styret har utført under kyndig ledelse av Tomas Bakke. De siste årene har han og hans styre påvirket sterkt i flere prosesser som har bedret og klargjort kadettens hverdag. Her kan nevnes det siste først. I skrivende stund er det bekreftet at familietillegget som vi tok initiativet til for nesten 2 år siden nå er avtalefestet etter lokale lønnsforhandlinger. Dette vil gi kadetter med forsørgeransvar 2000,- ekstra i måneden. Dette er et tiltak vi mener både vil gi denne gruppen kadetter en noe bedre økonomisk hverdag, samt at det muligens vil gi økt rekruttering til krigsskolene.

En annen sak som KAFO har jobbet aktivt med de siste to årene er GOU runden. Denne går nå sin gang for oss i eldste avdeling ved de forskjellige krigsskolene. Selv om modellen er god, er det fortsatt mye å jobbe med når det gjelder gjennomføringen. Etter først å få vite at resultatet skulle foreligge i uke 43, har det gjennom gjentatte utsettelse nå blitt lovt oss at resultatet skal komme i løpet av uke 48. Dette er selvsagt ikke en heldig situasjon og noe som vi i KAFO vil se nærmere på grunnen for.

En tilbakemelding vi fikk på konferansen, var et ønske om å gjøre KAFO mer synlig ute på skolene. Dette er noe vi vil jobbe med og dialogen mellom lokalstyrene og Landstyret skal bli tettere. Dette vil ikke resultere i at det blir flere rekrutteringsstander med vaffel og stash, men at vi skal bli bedre til å formidle det arbeidet som blir gjort i organisasjonen. Mitt syn er at det er viktigere med en trygg og sikker arbeidshverdag og fremtid, enn enda en termoskopp eller artig refleks i skuffen på messerommet.

Vi i KAFO vil fortsette å jobbe videre med de saker som måtte oppta kadettene, og vi føler at vi er et organ som blir lyttet til og har innvirkning på de prosesser som berører oss. Vi i det nye landstyret takker Tomas og det forrige styret for å ha lagt et godt grunnlag for å kunne jobbe videre. Skulle det være noe, er det bare å huke tak i en representant for KAFO på din skole - vi er der for dere!

Jørgen Tellefsen
Krigsskolen Linderud

Nytt lys i BESO

Mørket senker seg raskt i det vi går mot slutten av dette året. Heldigvis er det fortsatt lys i tunellene, igjen har det blitt valgt et nytt styre i Befalselevenes samarbeidsorgan (BESO) gjennom en vellykket høstkonferanse på Lillestrøm, helgen 14-16 november.

For mitt vedkommende er det en glede å meddele at jeg har fått det privilegiet å bli valgt som leder i BESO. Mitt navn er Mats Okkenhaug Dahl, jeg er 18 år og går Heimevernets befalsskole på Værnes.

Først og fremst vil jeg starte med å takke det avtroppende styret for fremragende arbeid i året som har gått. Det blir en utfordring å fylle deres sko. Takket være god planlegging og kunnskaper, gjennomførte det tidligere styret en konferanse som forhåpentligvis skal bidra til et enda bedre resultat. For første gang er det også blitt valgt inn en sersjant/kvartermester i det nåværende styret. Dette tror vi at vil føre til enda mer kontinuitet og en mer effektiv prosess. Det nåværende styret består av ulike personer med forskjellige egenskaper, fra forskjellige steder i landet. Vår brede mangfoldighet og drivkraft gir oss et godt grunnlag for å oppnå de målene vi har satt oss. For alle er vi enige om at VI SKAL utgjøre en forskjell til det bedre for befalselever landet over.

I anledning høstkonferansen på Lillestrøm ble det også vedtatt både et handlingsprogram, som sier hva BESO skal jobbe med, og et prinsippprogram, som sier hva BESO mener. Etter både korte og lange diskusjoner kom vi endelig fram til hva vi mener at BESO skal jobbe og stå for i tiden som kommer. Vi valgte å bygge videre på mye av det arbeidet som har blitt jobbet med tidligere. En av sakene som står sentralt også i år, er at vi vil fortsette å jobbe for at vernepliktige som avbryter eller fullfører sin førstegangstjeneste for så å begynne på GBU, skal få utbetalt dimmisjonsgodtgjørelse for avtjente dager. Vi mener at innsats skal lønne seg, især for de som velger utdanning gjennom Forsvaret.

Vi har stor tro på at hvis man får endret dimmisjonsgodtgjørelsen slik at vernepliktige får godtgjørelse for antall avtjente dager, så vil dette virke svært rekrutterende til en GBU. Vi mener det er feil at vernepliktige soldater skal bli "straffet" for å velge utdanning.

Utfordringene er mange, men selv om vi går enda mørkere dager i møte, vil vi i det nye styret jobbe for at alle befalselever skal få en lysere hverdag. Med dette ønsker jeg dere alle en god jul og et riktig godt nytt år.

Mats Okkenhaug Dahl
Leder BESO

Her er pakken som Luftforsvaret fikk av Julenissen i år. Det skal sies at de ikke får pakke den opp før om 10 år, men de har noe å glede seg til. Joint Strike Fighter er en god representant for 5. generasjons kampfly, med det siste av teknologi som er å oppdrive. Med en forhåpentligvis stor produksjonsserie der mange NATO-land opererer med JSF, oppnår man fordelene med en stor erfaringsbase, og et mer samstemt operasjonsmønster under øvelser og skarpe operasjoner. Dessuten opprettholdes de nære båndene med USA, både med tanke på flygerutdanningen og materiellmessig samarbeid/utvikling. Noe som må sies er naturlig når man tross alt er et NATO-land. Nå har både Sjøforsvaret og Luftforsvaret fått sine milliardpakker, så da gjenstår det å se hva Hæren får av “Julenissen” i fremtiden.

RED

Hærens Landmaktseminar

Årets landmaktseminar i Oslo Militære Samfund, hadde sikkerhetspolitikk og landmakt som tema. Generalinspektøren for Hæren Robert Mood, satte fokus på Hærens fremtidige rolle. Målet med seminaret var å få rettet et kritisk søkelys fra forskjellige innfallsvinkler, og skape en diskusjon.

Generalinspektøren for Hæren tar seg alltid tid til en prat med mannskapene. Her i samtale med personell fra Telemark Bataljon utenfor Oslo Militære Samfund.

« Beslutninger som ble tatt for 15 år siden, har resultert i den Hæren vi har i dag. Beslutninger vi tar i dag, vil få konsekvenser for den Hæren vi får i 2025 »

Generalmajor Robert Mood

2008

« Vi har nå gått fra tanken om å forsvare Norge sammen med NATO i Norge, til å forsvare freden sammen med NATO i internasjonale operasjoner! »

Statssekretær Barth Eide

« Be expeditionary-be professional-be sustainable-be interoperable with high speed and high tech »

Ambassadør Benson K Whitney

Robert Mood på talestolen i OMS under Landmaktseminaret.

Statssekretær Espen Barth Eide holdt et meget interessant foredrag om den sikkerhetspolitiske situasjonen i dag.

Av Einar Holst Clausen

Generalmajor Robert Mood innledet og ønsket velkommen til årets landmaktseminar. Det første tema var «det nye sikkerhetspolitiske bildet og nye utfordringer.» For å gi et bilde av dagens situasjon, med nye trusselbilder, kom statssekretær Espen Barth Eide. Etter store problemer med å få i gang powerpoint presentasjonen, noe som førte til spøkefulle kommentarer fra både Barth Eide og fra salen, foredro han om dagens sikkerhetspolitiske situasjon. Han sammenlignet med den kalde krigs tid, der trusselbildet var avklart. Han understreket at vi i dag ikke er i nærheten av det vi før kalte kald krig, men at vi har en mye mer uoversiktlig situasjon. Barth Eide sa også at det ikke er sant at Hæren blir mindre, tvert imot. Den norske hæren har vokst de siste årene, og vi legger opp til en fortsatt vekst, sa Eide. Han avsluttet med å understreke at vi nå har en økt satsing på nordområdene som et viktig punkt i den nye langtidsplanen til Forsvaret, og at dette er noe som merkes i Hæren. Hæren er nå etter hvert større i Troms enn på Rena, fordi vi flytter tyngdepunktet fra Sør til Nord, avsluttet statssekretæren. Med et stort sikkerhetsoppbud ankom USAs ambassadør, Benson K. Whitney OMS. Kort fortalt påpekte han at viktigheten av samarbeid og allianser er enda større nå enn for 20 år siden.

Dr. Tomas Ries, Direktør Utenrikspolitiska Institutet, Stockholm, holdt et spennende innlegg der han orienterte om tall og størrelser på det finske forsvaret som vi bare kan drømme om. Med en væpnet styrke på over 350.000 mann, og med solid vernepliktsordning som utdanner 25.000 soldater i året. Et Finland som opererer med blant annet en panserbrigade, to helikopterbataljoner, og en bataljon med "spes-ops", for å nevne noe. Ries snakket også om utfordringer i det finske forsvaret der 90 % av budsjettet går til drift og materiell, og kun 10 % til vernepliktshæren. Han sa videre at Finland fortsatt er redd for et fattig og autoritært Russland, og at de er oppmerksomme på utfordringene i Baltikum, rakettskjoldproblematikken i Polen, uenigheter i Arktis, samt fremtidig strid rundt oljefelt i Nordområdene.

Hans Wilhelm Steinfeld hadde også tatt turen til Oslo Militære Samfund, for å få med seg litt om Hærens fremtid, i tillegg til de foredrag som tok for seg Øst/Vest problematikk. Alt fra løytnanter til generaler og andre gjester fikk med seg en opplagt Steinfeld, som ikke lot anledningen gå fra seg, og stilte intrikate spørsmål til foredragsholderne. Dermed viste den erfarne Moskva-korrespondenten at han fortsatt har stor innsikt i politiske strømninger i Øst.

Tidenes norske storfilm –

MAX

MANUS

Dette er en av de største satsingene i norsk filmhistorie med et budsjett på rundt 55 millioner. Store deler av budsjettet gikk med til å gjenskape Oslo slik byen så ut i 1940. Filmen gir oss den usminkede historien om motstandsmannen Max Manus (1914-1996), som soldat i Kompani Linge i de frie norske styrkene i England, og senere som storsabotør i Norge under krigen 1940-45. Denne filmproduksjonen er i en egen klasse, fylt med actionscener og renspektet norsk krigshistorie. Den kommer til å favne om et bredt kinopublikum fra 13 til 100 år, og jeg for min del, tror dette vil bli en av de mest besøkte norske kinofilmene noensinne.

Av: Einar Holst Clausen

Foto: Erik Aavatsmark, Filmkameratene AS

Max Manus filmen har et internasjonalt preg, fordi historien også utspiller seg i Finland, Skottland og Sverige. I denne svært velregisserte og spennende filmen, møter vi også en rekke andre kjente motstandskjempere, som Gunnar Sønsteby, Gregers Gram, Jens Chr. Hauge og kaptein Martin Linge, for å nevne noen. Regissørene Espen Sandberg og Joachim Rønning, har stått bak hundrevis av reklamefilmer over hele verden, og deres første spillefilm var Bandidas med Penelope Cruz. Producentene John M. Jacobsen og Sveinung Golimo har med John M. Jacobsens selskap

Filmkameratene AS produsert svært mange av Norges største filmsuksesser siden 1986. På merittlisten på over 20 spillefilmer er kjente titler som Veiviseren, Hodet over vannet, Jakten på nyresteinene, Izzat, og animasjonssuksesser som Solan, Ludvig og Gurin med reverompa, samt tv- og filmsuksessen Elias (den lille redningsskøyta). Jacobsen har jobbet nært med den amerikanske filmbransjen både som filmprodusent og distributør, og Filmkameratenes produksjoner har blitt nominert til både Oscar og Emmypriser.

Offisersbladet har sett deler av filmen/trailer, og ble overrasket over kvaliteten og nerven i filmen, noe man normalt kun opplever på store Hollywoodproduksjoner. Og

når etablerte og dyktige norske skuespillere som eksempelvis Aksel Hennie, Nikolai Cleve Broch og Knut Joner, presterer rolletolkninger som det virkelig står respekt av, så må dette ganske enkelt bli en film som alle bare må se. Offisersbladet fikk et intervju med hovedrolleinnehaver Aksel Hennie (Max Manus) og Nikolai Cleve Broch (Gregers Gram). En gammel café på Grünerløkka, ble valgt som sted for en hyggelig prat med to av de mest suksessrike skuespillerne i landet for tiden.

Når og hvordan ble dere kontaktet/spurt om å spille rollefigurer i Max Manus filmen?

Aksel Hennie:

– Jeg fikk en telefon fra John M Jacobsen,

Gunnar Sønsteby (Knut Joner), Kolbein Lauring (Christian Rubeck) og Max Manus (Aksel Hennie).

som hadde lyst til at jeg skulle spille Max Manus, uten at jeg hadde vært på prøver eller noe. Han mente jeg hadde riktig høyde, størrelse og sånn, og jeg sa umiddelbart ja. Så var det ikke noen hemmelighet at jeg ønsket at "Nikko" (Nikolai Cleve Broch) skulle spille Gregers Gram.

Cleve Broch bryter inn:

- Det var ikke sånn. Du ville jeg skulle spille Kolbein, og jeg var først på audition som Kolbein. Men så fant de ut at vi to hadde en så fin kompiskontakt, og når Gregers er den som er kompisen til Max Manus i denne filmen, så ville de heller prøve meg i den rollen.

Nå hadde vel kanskje produsentene sett seg ut noen skuespillere på forhånd?

Nikolai Cleve Broch:

- Nei, de hadde veldig mange inne på audition. De valgte Aksel som Max Manus, og så bygde de resten rundt han.

Aksel Hennie:

- Jeg var jo tett inn på denne prosessen, og Espen og Joakim var litt redde for å bruke både "Nikko" og meg sammen. For det blir ofte kommentert at nå skal de gutta lage film igjen!

Det er en grunn til at "Nikko" og jeg jobber sammen så ofte, for vi jobber bra sammen.

Selv om "Nikko" kom inn til prøve-spilling med skjegg etter filmen "Den siste

revejakta", så skjedde det noe, noe oppsto, og det skal man ta vare på.

Var det mye research arbeide for dere? Hvordan foregikk dette?

Aksel Hennie:

- Ja, svaret er absolutt ja. Jeg har ikke vært i militæret, (he-he), det er mange skuespillere som ikke har vært i militæret. Så vi måtte gjennom en "bootcamp" på tre til fire dager, der vi fikk litt militær trening. Jeg husker ikke nøyaktig hvor vi var, men vi brukte uniformer og klær som motstandsfolka brukte, og...

Nikolai Cleve Broch bryter inn:

- Det ble liksom "den gang da", vi lærte

AKSEL HENNIE:

Aksel Hennie er blitt kåret til beste skuespiller både under Amanda og Kosmorama filmfestival i Trondheim, og har også markert seg på en rekke internasjonale festivaler. Han har en solid karriere på teater og har blant annet spilt tittelrollen i Hamlet. Aksel har spilt i en rekke filmer, blant annet 1732 Høtten, Jonny Vang, Ulvesommer, Buddy, Den som frykter ulven og Hawaii – Oslo. Han skrev selv manus, regisserte og spilte hovedrollen i Uno. Aksel er for tiden å se i Eva Sørhaugs film LØNSJ, og fremover aktuell som engel i filmatiseringen av Jostein Gaarders I et speil i en gåte.

Gregers Gram (Nicolai Cleve Broch) og Edvard Tallaksen (Mats Eldøen)

gamle kampteknikker og vi fikk lov til å skyte med våpen som ble brukt på den tida. Både på tysk og norsk side.

Aksel Hennie:

- Men det viktigste som skjedde, var det samholdet og kameratskapet vi fikk. Vi hadde felles humor og dette tok vi med oss videre inn i innspillingen. Ellers så hadde vi mange samtaler med gjenlevende motstandsfolk, og ektefeller av motstandsfolk. Jeg for min del snakket mye med Tikken Manus (Max Manus sin kone) og familie og venner av Max Manus. De andre hadde tilsvarende samtaler med andre, blant annet Gunnar Sønsteby.

Fikk dere noe hjelp fra Forsvarets Mediesenter?

Aksel Hennie:

- Ja, vi fikk tilgang på alt av filmmateriale på Forsvarets Mediesenter, ikke bare dokumentarene, men alt råmateriale fra krigstiden og om motstandsheltene. Det som ga meg mye, var blant annet filmklipp som viste det spesielle kameratskapet mellom Max Manus og Gunnar Sønsteby.

Hvor lang innspillingstid var det? Når ble innspillingene avsluttet?

Nicolai Cleve Broch:

-Vi holdt vel på med innspilling i ca 55

hverdager fra februar til midten av mai var det vel. Det er omtrent 20 dager mer en det vi bruker på en vanlig film.

Hvilket forhold hadde dere til denne delen av norsk krigshistorie – før og etter innspillingen?

Aksel Hennie:

- Nå må jeg snakke for meg sjøl, for jeg har ikke hatt noe forhold til denne delen av krigshistorien i det hele tatt. Jeg har ikke hatt interesse av det, for det har vært for fjernt, og jeg har ikke klart å relatere det til meg sjøl. Men så leste jeg dette manuset, og ble liksom kjent med en (Max Manus) som kunne vært deg selv. Som hadde et handlingsmønster jeg kan kjenne meg igjen i. Hans interesser før krigen var dans, kjærlig het og... slossing (he-he). Han var en levende gutt da. Så min interesse og forståelse for denne krigshistorien, har definitivt blitt større!

Kunne dere tenkt dere å spille i lignende filmer i fremtiden?

Begge to:

Ja, det er helt klart, er du gærm! – any fucking day!

Nicolai Cleve Broch:

- Jeg føler en takknemlighet for å ha fått lov til å spille i en slik film. For jeg tror ikke en

slik filmmulighet kommer igjen med det første. Med et slikt budsjett, og med et tema som virkelig berører det norske folk. Det er stort å få lov til å være med på det.

Hva driver dere forresten med nå om dagen?

Nicolai Cleve Broch:

- Jeg er på Nasjonalteatret, i en forestilling som heter Et Drømmespill, av Strindberg. Så skal vi ha premiere på Brødrene Karamasov i januar.

Aksel Hennie:

- Jeg jobber med filmmanus prosjekter, som freelancer, skuespiller og som regissør med reklamefilm og kanskje etter hvert med spillefilm?

Av plasshensyn, er bare et utvalg spørsmålene tatt med. Offisersbladet ønsker Hennie og Broch lykke til med premieren den 19. desember og deres videre skuespillerkarriere. Til alle leserne av Offisersbladet, er rådet klart: Kjøp billetter i god tid! Her snakker vi om utsolgte forestillinger.

Max Manus (Aksel Hennie) og Tikken Lindebrække (Agnes Kittelsen).

Foto: Einar Holst Clausen

NICOLAI CLEVE BROCH:

Nicolai Cleve Broch er utdannet ved Statens Teaterhøgskole og ansatt på Nationaltheatret. Han har en lang karriere innenfor film, tv og teater. Han ble for alvor kjent gjennom tv-serien Lekestue på NRK i 2001. Han har senere blant annet spilt hovedrollen i publikumssuksessene Buddy og URO. I 2008 er han også å se på kino i Eva Sørhaugs LØNSJ og Den siste revejakta, basert på Ingvar Ambjørnsens roman med samme navn.

Henrettelse på Akserhus festning.

Max Manus og de andre motstandsmennene planlegger ny aksjon.

Max Manus (Aksel Hennie).

Aksel Hennie og regissørene Joachim Rønning og Espen Sandberg.

Sterkt militært lederskap

H M Kong Harald avduket det flotte bildet av oberst Birger Eriksen i Oslo Militære Samfund. Hyggelig var det også at Birger Eriksens sønnesønn var tilstede med sin sønn under avdukingen. Initiativtakeren, kontreadmiral (p) Per Sollien og H M Kong Harald under avdukingen. Foto: Holager

Oberst Birger Eriksens sønnesønn med kone.

Oberst Birger Eriksen.

Av Einar Holst Clausen

De fleste har et forhold til Oscarsborgs senking av Blücher 9. april 1940, og en modig oberst Birger Eriksen, som utviste stort militært lederskap og ga ildordren. Takket være oberstens beslutning ble den tyske krysseren Blücher senket i Drøbak-sundet idet skipet var på vei inn Oslofjorden uten lanterner med det formål å overrumple hovedstaden, kongehuset og regjeringen. Kongefamilien og regjeringen fikk den nødvendige tid til å rømme fra Tyskerne. Det

som er mindre kjent er at senkingen av Blücher muliggjorde transport og evakuering av Norges gullbeholdning til en sikker oppbevaring under krigen. En gullbeholdning som dannet et viktig bidrag til landets økonomiske utvikling etter krigen, sier Kontreadmiral Per Sollien, som er initiativtakeren til et portrett av oberst Eriksen, som i november ble avduket av Kong Harald og plassert på veggen i Oslo Militære Samfund. Befalets Fellesorganisasjon var en av flere sponsorer i dette prosjektet.

Oberst Birger Kristian Eriksen, som var hans fulle navn, ble født 17. november 1875

i Moskenes. Han døde 16. juli 1958 i Drøbak. Eriksens militære løpebane var lang og variert. Etter krigsskole og militær høyskole valgte han Kystartilleriet som sitt våpen. Allerede i 1905 fikk han sin første sjefsstilling på Oscarsborg, som kaptein og batterisjef. I årene videre var Eriksen både adjutant for Kystartilleriets sjef, sjef for Agdenes festninger og fra 1931 utnevnt til oberst og sjef for Bergen befestninger. I 1933 ble han beordret til kommandantstillingen på Oscarsborg, en stilling han hadde helt til 9. april 1940.

Om morgenen den 9. april hadde

ble hedret

OSCARSBORG FESTNING

Oscarsborg festning i Drøbaksundet ble anlagt av kong Christian IV i 1640. Da ble det første batteri plassert her. Sitt navn fikk festningen av kong Oscar I da det nåværende fort stod ferdig i 1854. Festningens hovedbatteri ble ferdigmontert i 1890 og bestod av tre 28 cm kanoner. I 1898 til 1901 ble to torpedobatterier bygd i hemmelighet og det gjorde festningen mye mer moderne. Ved siste modernisering før 2. verdenskrig ble festningen utstyrt med ti kanoner med 12 cm løp og disse kunne skyte 7000 m. Etter 200 skudd var løpet så slitt at det måtte byttes og lading av kanonene tok 2 minutter og 30 sekunder med ca. 7 mann som gjorde hver sin jobb. Senere fikk festningen tre nye kanoner som ble døpt Moses, Aron og Josva. Moses fikk sitt navn for den datt i sjøen under lossingen over til Oscarsborg. Et løp til en av disse kanonene veier 43 tonn. Fire slike kanoner ble også plassert på en øy i bakgrunnen av Oscarsborg. Ammunisjonen til alt skyts var blitt modernisert og var fullt tilfredsstillende. De gamle kanonene var stødige og hyperfarlige og de 350 kilo tunge granatene hadde en svær sprengkraft. "Oscarsborg festnings oppgave i farlige tider har alltid vært å stoppe enhver ubuden gjest som vil trenge seg inn til Oslo.

festningen gjennom eget samband, allerede et par timer kjent til at noen ukjente skip fortsatte nordover forbi Bolærene til tross for beskytning.

Oberst Birger Eriksen har selv skrevet: "Selvfølgelig innså jeg det meget alvorlige i å åpne plutselig ild med groveste skyts mot en "fredelig", overmektig flåte. For å ha full oversikt, og for at der ikke skulle være noen tvil om hvem som hadde det fulle ansvar, gikk jeg frem til forreste ildlinjen, hvor kommandantens plass normalt ikke er under kamp". Før skuddene falt klokken 04:21, sa oberst Eriksen:

"Enten blir jeg stilt for krigsrett ellers så blir jeg behandlet som krigshelt – Fyr!".

Krysseren "Blücher" på 12.200 tonn var den tyske marines stolthet og var ansett å være usenkbar. To skudd fra de gamle kanonene traff godt, det samme gjorde to torpedoer. Blücher fikk banesåret, og sank litt lengre inne i fjorden.

Avslutningsvis skal det sies at det er skrevet lite om at Birger Eriksen faktisk ble forsøkt stilt for krigsrett og riksrett etter senkingen av Blücher. Dette nådde ikke frem, eller ble etter hvert dysset ned. Og det skulle bare mangle, når man tenker på

den handlingslammelse som forsvarlets øverste ledelse og regjering viste like før og under krigsutbruddet. Etter krigen ble Birger Eriksen for sin innsats denne dramatiske morgenen, tildelt krigskorset med sverd, som han mottok fra kong Haakon på slottet 19. desember 1945. Han er også tildelt den norske deltakermedaljen.

Helgen 14-16 november var det nok en gang duket for høstkonferanse, og nok en gang var Hotel Arena på Lillestrøm åsted for hendelsen.

Høst

Ingen tvil om hvem vi er!

Eivind satte av mye tid å orientere både BESO og KAFO.

Presten på Luftkrigsskolen, major Berntsen fortalte om lederskaperfaringer i Afghanistan.

Tekst Jørgen Tellefsen
Foto Morten Granhaug

Grunnet at Krigsskolen valgte å legge ballet sitt til den opprinnelige helgen som var planlagt, måtte Lars Kristian Danielsen og resten av hans OTV stab slenge seg rundt og fikse ny helg. At det hadde vært forandringer var ikke å merke, alt på arrangørsiden fløt som vanlig perfekt. Landstyret og alle delegatene samlet seg på fredag og startet opp med handlingsprogram, prinsippprogram og vedtekter. Noen forandringer ble foreslått av sittende styre og resten av delegatene fikk mulighet til å tygge på disse til lørdagen. Fredag kveld var det duket for felles middag med BESO og NOF sine ungdomsorganisasjoner. En meget innholdsrik og meksikansk inspirert buffet sørget for at selv de mest matglade

satt med spent mageskinn etter endt gilde. I forbindelse med desserten ble det organisert slik at kadettene spredte seg rundt på bordene og informerte og rekrutterte for krigsskoleutdanning. Resten av kvelden var meget hyggelig og noen var faktisk så dristige at de tok turen ut i Lillestrøms sydende natteliv.

På lørdag startet vi opp med å få banket endringen i de nevnte programmer og vedtektene. Mange gode debatter og stort engasjement førte til at dokumentene ble så strømlinjeformede som mulig. Det er tydelig at kadettene er meget engasjert i egen hverdag.

Etter lunsj kom det som for mange var høydepunktet på lørdagen, foredrag og paneldebatt. Vi hadde i år satt temaet til lederskap. Først ute var Bjørn Godsveen, direktør i firmaet Mercuri Urval. Dette er et av de største firma som driver med

headhunting, coaching og lederutvikling av ledere til det sivile arbeidsmarkedet. Han ga oss et ærlig syn på hvordan krigsskoleutdannende offiserer oppfattes, på godt og vondt, i kamp med andre med annen lederskapsutdanning. At vi går en enestående utdanning var han særdeles sterk på, men han trakk inn flere momenter der vi absolutt har forbedringspotensial. Det er nyttig å få noen utenfra til å fortelle oss hvordan vi oppfattes, og hans innlegg skapte debatt og engasjement blant oss tilhørere.

Etter ham var det nestleder i BESO og sersjant Per Øyvind Stranna Tvetene som ga oss et innblikk i hvordan hverdagen fortøner seg for en nyklekket sersjant som kom ut fra HVBS nå i sommer. Med humor og innlevelse delte han erfaringer med oss som - i alle fall for meg - var en vekker på hvordan det er å stå som fersk sersjant

konferanse i Lillestrøm

Leder BESO Mats Okkenhaug Dahl.

Leder KAFO Jørgen Tellefsen.

ute i avdelingen. Dette er viktig å huske for oss kadetter som til sommeren står som troppssjefer rundt om i landet.

Neste foredragsholder var prest ved LKSK, Major Berntsen. Han fortalte om sine betraktninger etter å ha fulgt den norske styrken i QRF IV i Afghanistan, samt om hvordan tap av egne påvirker lederskapet. Han fokuserte mye på det å prate sammen og fikk forsamlingen til å tenke over alvoret med det vi til daglig trener på.

Siste foredragsholder var Løytnant Lars Herman Birkheim. Han har sittet i Landstyret de siste to årene, før han i sommer avsluttet tiden på Kuhaugen og begynte på sitt første år som troppssjef etter endt utdanning. Han fortalte gjennom et meget åpent og ærlig foredrag om hva det var som hadde formet han til den lederen han er i dag. Dette var et foredrag som tydelig gjorde inntrykk på de som nå

er under opplæring til å bli lagførere og troppssjefer, og han la vekt på at det er mennesket som er lederen.

Etter Lars Herman var det duket for paneldebatt og her var det høy aktivitet fra salen. Spørsmålene var mange og varierte, og det var tydelig at alle de fire foredragsholderne hadde klart å engasjere, provosere og aktivere tilhørerne. Men som alltid ved slike debatter innhenter tiden oss og vi måtte bryte av etter en time med kontinuerlige spørsmål fra salen.

Høstkonferanse og lørdagskveld er jo ensbetydende med pene klær, middag, god stemning og topp underholdning. I den ene storsalen på hotellet var vi alle samlet og stemningen var god på tvers av utdanninger, verv og organisasjoner. Og for en underholdning....her var det hentet inn fra øverste hylle. Duoen på scenen leverte et forrykende underholdningsshow, ingen

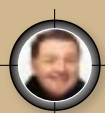
skulle tro at dette skjedde helt uten manus. Stemningen for resten av kvelden var satt og det var nok søndag for de fleste før de var hjemme igjen.

Søndag var det duket for valg og mange kandidater hadde meldt seg som villige til å sitte i styret. Etter at tellekorpsen, som gjorde en utmerket innsats, var det klart for et nytt Landstyre til å ta over spaken. Noen fortsatte mens andre kom inn i organisasjonslivet for første gang. Etter dette var det så hjemtur for de fleste, mens nytt og gammelt styre foretok en god overlapping.

Høstkonferansen var nok en gang en meget god opplevelse. BFO sentralt stilte mannsterke opp og støttet sammen med OTV'er fra Trøndelag, Viken, Vestlandet og Utland. Det nye Landstyret gleder seg til å kalle inn til Høstkonferanse om ca et år. Hvor det blir, får vi se nærmere på da.....

Meningsløst å flytte ATS-staben fra Åsegard

Åsegarden: Jeg ser *ingen* fordeler med å flytte staben for Alliert treningssenter Nord (ATS/N) fra Åsegarden ved Harstad til Garnisonen i Porsanger 1. august 2009, som nå er bestemt. Det er heller ikke fremført noen militære argumenter som taler for flyttingen. Bare i underkant av 15 prosent av treningen foregår i Finnmark, resten i Troms, Nordland og sørover, sier oberstløytnant Lars Sundnes og rister på hodet.

Tekst og foto: **Tor Hushy**

Han har ledet treningssenteret fra 2004 og legger til rette for ca. 100.000 allierte treningsdøgn i året – alt vesentlig britiske og nederlandske elitestyrker som får den siste finpuss under vinterforhold i det høye nord før de drar videre til skarp strid i Afghanistan/Irak. Ingen av disse tøffasene anses som fullbarn før de har vært gjennom de kalde strabasene i Nord Norge. Og det er i kystområdene i Troms og i Bardufoss/Setermoen-området at de ønsker å kvesse klørne. De har gode støttepunkter på Evenes flyplass, som har sengekapasitet til 360 mann, og på Åsegarden som kan ta i mot 950 mann. Foruten gode kantiner har leiren moderne ammunisjons-og våpenlager, verksteder, parkeringsplasser og en liten flystripe. I tillegg leier de kapasitet rundt om i kommunene. ATS/N fungerer som en liaisonavdeling mellom Forsvaret, sivilsamfunnet og de utenlandske avdelinger slik at de kan få mest mulig igjen for treningen. De betaler rundt 56 millioner kroner i året for dette.

De kystnære områdene og nærheten til øvelse Cold Response er hovedgrunnene til

at de utenlandske avdelingene ønsker å trene i Troms og Nordland.

Manglende begrunnelse

Oberstløytnant Sundnes understreker at han hverken har oppdaget noen militære argumenter for flyttingen eller sett en politisk begrunnelse for å flytte så langt mot nord. Han er ukjent med hvor ideen med å flytte ATS-staben til GP kommer fra. Det har heller ikke vært åpenhet eller foretatt noen utredning rundt den nye lokaliseringen. Med andre ord har det ikke vært noen inkluderende prosess. Forsvarsstudie 07 gikk inn for flytting til Setermoen. Men det alternativet forsvant plutselig da St.prp. 48 ble lagt frem. Derfor synes han det er temmelig meningsløst å flytte mesteparten av Åsegardens beskjedne stab på 6 mann til Porsanger, mens det bare blir igjen en liten symbolsk gruppe ved Harstad. I mange år har han forgjeves forsøkt å øke den. Hele tiden har den vært for liten til å løse oppgavene. Det er en økende utenlandsk interesse av å trene i Harstad-området. Men til tross for dette er det bestemt at Åsegarden skal degraderes til en underavdeling til Garnisonen i Porsanger.

-Det gale ved denne fremtidige situasjonen

blir jo at når de utenlandske eliteavdelingene kommer til Evenes/Harstad, må likevel deler av stab ATS forlate kontorene i Porsanger for å være til stede i treningsområdet i store deler av året etter at flyttingen er realisert. I det sørlige Troms ligger både den solide militære og innleide sivile infrastruktur. Da blir det pendling sørover i månedsvis for oss, dyre overnattinger på hotell for Forsvaret og liten trivsel for personellet.

Hvordan bør ATS bli organisert?

-Beslutningen bør snus. Staben på Åsegarden bør økes med 2-3 stillinger til 8-9 mann, mens staben på GP bør økes fra dagens 0 til 4 mann. Håndgrepet vil gjøre stabene mye bedre i stand til å løse utfordringene i tiden som kommer.

Mister kompetanse

Sundnes tviler på at mange av hans kolleger blir med på flyttelasset, og da går mye kompetanse tapt. Selv teller han på knappene om han skal søke på den nye sjefsjobben.

-Hvis jeg gjør det og får den, vil jeg iallfall ikke flytte familien og bosette meg der oppe, sier oberstløytnanten.

en til Porsanger

Vil effektiviteten til Alliert Treningssenter Nord bli svekket ved flytting?

-En flytting bort fra der hvor "kundernes" trening er lokalisert vil vanskeliggjøre vertslandsstøtten. Men mye avhenger også av hvordan vi organiserer oss. Det ligger i kortene at det nye sammenslåtte ATS kan bli på rundt 12 stillinger, noe som er bra. Det er også positivt at kommandoforholdene endelig er flyttet fra FLO til FOHK etter mange års diskusjoner. Vi støtter denne beslutningen fullt ut. Like bra er at Alliert Treningssenter Sør på Voss slås sammen med oss. De har ca. en tiendedel av antall utenlandske treningsdøgn – vesentlig britiske - sammenlignet med ATS/N. Noen av disse avdelingene kan kanskje fortsette i Sør Norge, mens andre søker seg nordover.

Arbeidsgruppe

Lars Sundnes sitter i FOHK's arbeidsgruppe som utreder flyttingen og opprettelse av et nytt treningssenter. Spørsmål som personell, eiendom, bygg og anlegg, materiell og økonomi må avklares. I februar/mars ventes alle anbefalingene å ligge på bordet.

-Målsettingen er at vi skal prøve å lage et best mulig resultat ut fra de politiske påleggene, sier han. Vi har vært svært

kritiske, men når beslutningen er tatt, vil vi være lojale mot den.

Oberstløytnanten fremhever at personellet ved Garnisonen i Porsanger har gjort en fantastisk jobb når allierte avdelinger har trent der oppe. Dessuten er det veldig flotte treningsforhold i Porsanger med Halkavarre skytefelt i nærheten og enorme mengder ubrukt militær infrastruktur der. Men Forsvaret må bruke store midler for å oppgradere kontorer og bygningsmassen og briter og nederlendere må ut med mer penger hvis de vil øke treningen der. I et nøtteskall er det altså uforståelig å flytte så godt som hele staben på Åsegarden til Finnmark når det vesentlige av treningen skjer i Sør Troms.

UK-NL Landing Force

De britiske og nederlandske eliteavdelinger som utgjør *UK-NL Landing Force* står for brorparten av den utenlandske treningen. Britene kommer i partallsår (08, 10, 12 osv.) og nederlenderne i oddetallsårene. I januar-mars 2009 er det altså tid for ca. 850 mann fra det nederlandske marinekorpset som skal trene i området Åsegarden-Bardufoss. De har med seg seks Chinook-og Cougar helikoptre. Allerede i begynnelsen av november

ankommer en rekognoseringsgruppe som forbereder hovedgruppen. Da har Sundnes og hans stab akkurat rukket å vinke farvel til en liten gruppe nederlandske spesialstyrker. Før de nesten får snudd seg står 35 spanske alpejegere i døren. De kommer til Åsegarden for første gang.

-Samtidig med at vi har full drift med utenlandske avdelinger, gjennomfører vi omstillingssamtaler med alle ansette, utfører omstillingsregnskap, deltar i FOHK's arbeidsgruppe om et nytt ATS/N og stiller opp til et intervju med Offisersbladet. Og fortsatt er vi bare 6 offiserer! smiler Lars Sundnes.

3 Commando Brigade

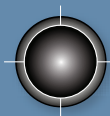
Når det gjelder britene, sender de alltid 3 Commando Brigade, som anses som Storbritannias mest slagkraftige avdeling. Den har bred erfaring fra innsats i Irak og har de siste årene målt krefter mot Taliban i Afghanistan. Alle avdelingene i brigaden har hatt sine perioder under nordlyset i Nord Norge. Det kommer også mindre britiske styrker til Åsegarden til vinteren og igjen til høsten. For å effektivisere treningen har britene en fast liaisonoffiser på Åsegarden. For tiden er det major David Smith.

ORION FÅR NYE

Forsvarets Orion overvåkningsfly skal få nye vinger. Over nyttår blir den første maskinen fløyet over til fabrikk i Halifax i Canada.

SKAPER TRYGGET: Oberst Christian Schønfeldt (th) forteller at oppgraderingen av Orion betyr mye for de ansatte på stasjonen. Oberstløytnant Odd Arne Andreassen til venstre. Foto: Ove Ronny Haraldsen, Luftforsvaret.

Tekst og foto: **Ove Ronny Haraldsen**,
presse og informasjonsoffiser i Luftforsvaret

Den har en lang og tro tjeneste bak seg, maskin 6603 - som også bærer navnet Hjalmar Riiser-Larsen. Maskinen ble kjøpt inn av Norge for snart 40 år siden i 1969. Uten særskilte tiltak ville den snart ha nådd sin strukturelle levealder. Men etter vingebytte vil den kunne være i aktiv tjeneste i 20 år til.

- For oss som jobber med Orion er det tilfredsstillende å se at politikerne satser på denne kapasiteten. Det forteller oss at Orion er en viktig plattform for Norge og Nordområdene, forteller oberst Christian Schønfeldt, som er sjef for 133 luftving på Andøya.

Maritim overvåkning

Hovedoppgaven til 133 luftving er overvåkning av militær aktivitet på havet og søk etter ubåter. Videre brukes Orion overvåkningsfly til kontroll av Norges fiskeressurser, i nært samarbeid med Kystvakten.

På grunn av sin store rekkevidde og utrustning deltar skvadronen også på søks- og redningsoppdrag i nordområdene. Et tokt med Orion kan vare opptil elleve timer, hvor flyet avpatruljerer store deler av havområdene utenfor Nord-Norge.

- Vingene blir byttet ut lenge før materiell-trethet utgjør noen reel fare, men vi føler oss likevel tryggere nå som flyene får nye vinger. For Norge som nasjon er det helt avgjørende å ha kapasitet til å kunne overvåke de enorme havområdene i nord, forklarer Schønfeldt videre.

Reduserer investeringsbehovet

Norge er den første nasjonen som skifter vinger på sine P-3 Orion overvåkningsfly. Ifølge oberstløytnant Odd Arne Andreassen, som er hovedansvarlig for Orion i FLO, følger flere land nå etter Norges eksempel og levetidsforlenger sine P-3 Orion. Kostnadsrammen for prosjektet er av Stortinget satt til 720 millioner kroner.

- Levetidsforlengelsen av Orion gjør at Luftforsvaret slipper å anskaffe nye overvåkningsfly, samtidig som man må anskaffe nye kampfly, helikopter og transportfly, forteller Odd Arne Andreassen.

Oppgraderingen av Luftforsvarets P-3 Orion vil foregå i perioden 2009 til 2013. Dette vil naturlig nok innebære at 133 luftving på Andøya vil ha færre fly til disposisjon i denne perioden. Oberst

VINGER

Orion P-3N: Luftforsvaret har to fly av denne modellen, og det er disse som først vil bli utstyrt med nye vinger.
Foto: Ove Ronny Haraldsen, Luftforsvaret.

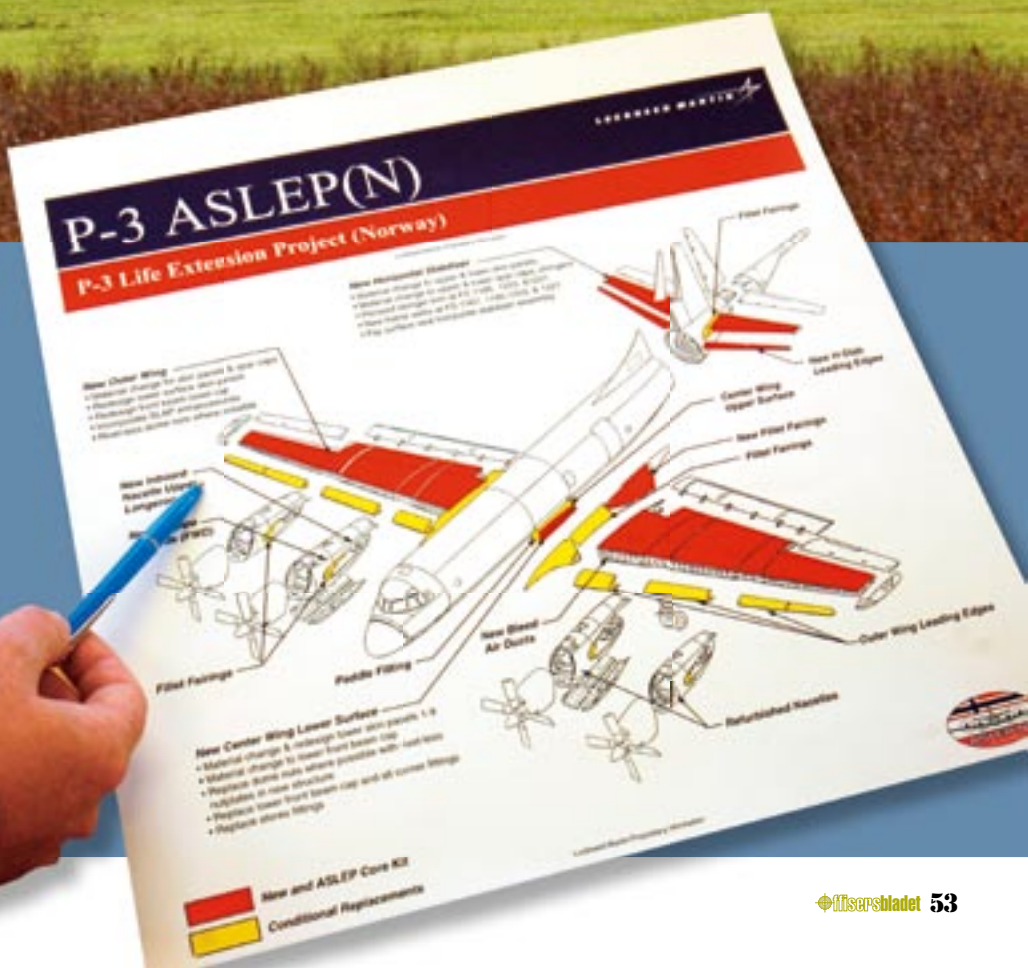

Christan Schønfeldt vedgår at dette blir en utfordring, men har likevel tro på at 133 luftving skal klare å utføre sine oppgaver mens oppgraderingene pågår.

- Flyene har vært inne til oppgraderinger også tidligere, og vi er derfor vant til å måtte klare oss med et begrenset antall fly. Det har jeg tro på at vi skal klare denne gangen også, avslutter Schønfeldt.

OMFATTENDE JOBB: Skissen viser omfanget av oppgraderingene på Luftforsvaret P-3 Orion overvåkningsfly.

Foto: Ove Ronny Haraldsen,

FAKT-Forsvarets avdeling for kultur og tradisjon

Under et flott arrangement på Akershus Festning, og senere på Akershus Slott ble FAKT vist frem til det offisielle Norge. Forsvaret skal nå samle sine kulturbærende avdelinger i en organisasjon og styrke profesjonsidentiteten til Forsvaret. Det er nå Forsvarets kommandantskap, Forsvarets museer og Forsvarets musikk, som sammen skal gjøre militær kultur mer tilgjengelig for folket.

Forsvarssjefen tok seg god tid til å prate med de inviterte ungdommene.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

FAKT ble opprettet i 2008, og omfatter åtte kommandantskap, fem profesjonelle musikkorps og syv museer rundt om i Norge. FAKT har ca. 240 ansatte, hvorav 180 i Forsvarets musikk.

I går mandag fikk kommandanten på Akershus Festning, brigader Geir Holmenes det offisielle oppdraget om å lede FAKT inn i fremtiden. Forsvarssjefen overrekte det nye avdelingsmerket/Cresten, som for øvrig er instruert av eksperten i heraldikk, generalmajor(p) Bergersen.

Forsvarets ledelse, festningskommandanter, fylkesmenn, riksantikvar, en rekke kulturpersonligheter, samt mange andre inviterte gjester og to representanter fra BFO i tillegg til Offisersbladet, var til stede. Og jammen dukket den spreke Olav Thon opp også, i pentøyet for anledningen, og selvfølgelig med sin røde topplue, da

statssekretær Barth Eide ønsket FAKT lykke til med sitt viktige arbeidet i fremtiden.

Forsvarssjefen understreket også i sin tale, den viktige rollen Forsvaret alltid har spilt i den norske historien, og at Forsvaret har vært og er en vesentlig kulturbygger i det norske samfunnet.

Både ute og under rundturen i salene på Akershus Slott fikk gjestene oppleve soldater og materiell fra middelalder til nåtid, i tillegg til musikalske smakebiter fra Det Kgl Norske Marines Musikkorps. Fra gjestene kom, til de to timer senere forlot Akershus Slott, hadde kommandantskapet orientert, underholdt og servert alle, på en profesjonell måte. Selvfølgelig med god hjelp fra Forsvarets musikk, Forsvarsmuseet og frivillige. Med andre ord kulturbærerne i Forsvaret.

Det er meget positivt at dette tiltaket iverksettes, men det er også til ettertanke at det er i dårlige tider at det ropes på kultur og kulturtradisjoner.

◀ Kgl Marines Musikkorps.

Gammelt møter nytt.

Generalløytnant Sunde er kavalerist og måtte selvfølgelig hilse på de firbente. Er det vår neste forsvarsjef vi her ser?

FAKTA OM FORSVARETS AVDELING FOR KULTUR OG TRADISJON

Fakt skal videreutvikle og styrke den militære identitets- og profesjonskulturen.

Fakt skal ivareta det nasjonale ansvaret for den militære kulturarven i dagens og fremtidens Forsvar.

Fakt skal gjøre hedersfestningene og militær historie mer tilgjengelig for publikum, nasjonalt og internasjonalt.

Fakt vil tydeliggjøre markeringen av nasjonale og militære merkedager, høytider og jubileer.

Fakt skal hedre Forsvarets ansatte og veteraner og synliggjøre innsatsen våre styrker gjør nasjonalt og internasjonalt.

Fakt skal presentere Forsvarets sterke musikalske tradisjoner ved å by på konserter og parader.

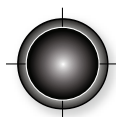
Fakt vil ta vare på og formidle militær historie gjennom spennende utstillinger i og utenfor Forsvarets museer.

JENTEDRØMMEN?

-Vi har jo skjønnet at man ikke trenger å være noen supermann for å bli flyger!

FORNØYDE GUTTER: F 16-pilot Martin "Tin tin" Tesli (t.v.) og rekrutteringsansvarlig Stian Negaard Nilsen er godt fornøyde med Ørland-campen. –Mange gode spørsmål fra ungdommen, var omkvedet. (Foto: Dag Ånnevik, Luftforsvaret)

Av Ola K. Christensen, Luftforsvaret

Venninnene Janne Blomberg Olseth og Camilla Flønes er ikke i tvil etter at de deltok på pilot camp på Ørland hovedflystasjon: de ønsker begge å søke på "ett eller annet" av Forsvarets rikholdige utdanningstilbud i fremtiden.

Entusiasme

1. desember er fristen for å søke flyskolen. Tradisjonen tro arrangerte derfor Luftforsvaret to pilot camper i henholdsvis Bodø og på Ørland i november for ungdom i alderen 16 til 22 år, som på forhånd har meldt sin interesse.

På Ørland fikk et 80-talls ungdommer fra hovedsakelig Midt-Norge oppleve Forsvarets yngste forsvarsgren på nært hold. Lufteturer med Sea King, Bell 412 samt Da-20 Jet Falcon medvirket sterkt til ungdommens spørrelyst og entusiasme. I

tilllegg konkurrerte enkelte seg til en tur med Luftforsvarets første jetjager, Vampire, som var i tjeneste i perioden 1948-57.

Innsikt

–Kult, uttalte Klæbu-venninnene etter å ha fått luft under vingene. –Som å kjøre berg-og-dalbane, mente de to sekstenåringene, som ikke akkurat har fått svekket interessen for å søke seg inn i Forsvaret.

–Bra med slike camper full av informasjon. Dette gir verdifull innsikt. Som for eksempel at man ikke trenger å være supermann for å komme inn på flyskolen! Å være pilot virker spennende og utfordrende.

Men helgens program inneholdt selvsagt mer enn bare ren flyvning og oppvising med blant annet F-16 samt Vampire. Her var det utstilling av forskjellige fly- og helikoptertyper, hvor flygere og systemoperatører besvarte spørsmål etter beste evne. Og spørsmål var det rikelig av!

Fordeler og ulemper

De to venninnene synes de fikk gode – og ikke minst – ærlige svar. –Vi fikk jo høre om forskjellige sider ved det å jobbe i Forsvaret, eksempelvis operasjoner utenlands og hva det kan innebære. Eller at flytting og den slags også hører med.

Stian Negaard Nilsen er rekrutteringsansvarlig i Luftforsvaret og ansvarlig for å planlegge pilot campene. –Dette er en viktig måte å komme i kontakt med ungdommen på. Forsvaret har behov for å avmystifisere sider ved virksomheten og informere. Vi må ikke underslå fakta i møte med ungdommen, poengterer kapteinen.

Jentedrømmer

Tidligere var det som kjent en av de store guttedrømmene, det å boltre seg i de høyere luftlag. Så spørres det da om ikke pilot campene har vekket til livet noen jentedrømmer også!

KULT: -Herlig med en luftetur, mente Vegar Lofthus fra Trondheim og de to Klæbu-venninnene Janne Blomberg Olseth og Camilla Flønes, som alle er storforfnyde med pilot campen. Og som slettes ikke utelukker en tilværelse i grønt en vakker dag! (Foto: Dag Ånnevik, Luftforsvaret)

- Dette er ingen anti-krigs-historie, sier dramatiker Stig Amdam om sitt teaterstykke "Simons historie". - Men jeg mener at vi må stille spørsmål til hvem vi sender ut og hvordan vi tar oss av disse.

Teaterstykke med fokus på Afghanistan-konflikten

Tekst og foto: **Nils Gjerstad**

Det er ikke dagligdags at Forsvaret viser stor interesse for et teaterstykke. For noen uker siden ble Stig Amdams "Simons historie" forhåndsvist for Forsvarets ledelse, med påfølgende debatt om deres fortid av det som skjer i utenlandsoperasjonene.

- Jeg opplevde at Forsvaret var fornøyd med teaterstykket som en dramatisk opplevelse. Men de var veldig kritiske til innholdet, forteller den 47-år gamle regissøren, skuespilleren og dramatiker.

Stykket vises for tiden ved Den Nationale Scene i Bergen. Allerede mens arbeidet med stykket pågikk ble Amdam kontaktet av Forsvarets Overkommando. De hadde fått med seg at han laget teaterstykke om krigen i Afghanistan. - Det er jo veldig spesielt. Først trodde jeg at det var en soldat på Haakonvern som kjedet seg på vakt, smiler han spøkefullt. - De ville gjerne ha litt informasjon om hva stykket skulle inneholde, så jeg hadde et møte med dem i Oslo. - Den ene grunnen til interessen deres er at de bryr seg oppriktig om sine

veteraner. Dessuten er de engstelig for en fortelling som kan hindre rekruttering. - Og de var bekymret for at jeg har kommet over en veteran-historie som de ikke kjente til, sier Amdam.

Ikke motstander av krigen

- Jeg er ingen motstander av krigen mot Taliban i Afghanistan. - Problemet er at samfunnet kaller det "fredsbevarende operasjoner", men det som skjer i Afghanistan er krig. Det er altfor lett å si fy-fy krig! I det komplekse internasjonale

samfunnet vi lever i, er også Norge nødt til å bidra til internasjonale operasjoner. - Det at man kaller en spade for en spade er viktig.

De siste 30 årene har Norge hatt 50.000 soldater i NATO og FN-tjenesten. Av den voksne, mannlige befolkninga tilsvarer det 2 prosent. Omtrent 10 prosent av disse får så store problem i ettertid at de ikke kan fungere som mennesker. I tillegg er det en overhyppighet av selvmord og såkalt "brå død". Problemene kommer kanskje 10-

15 år etterpå, gjerne i form av depresjon. De klarer ikke å jage vekk minner fra ting de har vært gjennom.

Forsvarets mangel på åpenhet

Amdam kjenner personlig flere som har vært på utenlandsoppdrag med Forsvaret. - Når man snakker med veteraner skjønner man at det har skjedd veldig, veldig mye der ute, som vi, vanlige folk, aldri får høre om. - Da angrepet mot den norske leiren i Meymaneh foregikk, fikk man først

høre fra Forsvaret at ingenting var skjedd, deretter sa de at noen få skudd var løsnet, og to dager senere kom de med uttalelse om at 400 skudd var blitt avfyrt! Hva vil det egentlig si? spør Amdam. - Forsvaret fortier mye, og denne fortielsen gjør at samfunnet vet for lite om hva vi foretar oss i utenlandsoperasjoner. Når behandlingen av veteraner har vært så dårlig, har det sammenheng med mangel på åpenhet og hva de har vært gjennom.

PRACTICAL Tactical as

Leverandør av taktisk utstyr!

Godkjent leverandør til Forsvaret.

Vi leverer våpen og våpentilbehør samt taktisk nylon til
bruk i inn og utland fra de beste produsentene.

PRACTICAL & TACTICAL AS

Telefon: 90 80 81 84 Telefax: 35 70 93 07 E-post: salg@practac.no

www.practac.no

